

POLSKA BIBLIOGRAFIA ANTYKU CHRZEŚCIJAŃSKIEGO 2009-2010*

DZIAŁY TEMATYCZNE

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)
2. Bibliografie i problemy metodologiczne
3. Prace ogólne, historie literatury
4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów
- 5.1. Historia doktryn (teologia)
- 5.2. Historia doktryn (filozofia)
6. Liturgia
7. Hagiografia, monastycyzm i historia duchowości
8. Archeologia i historia sztuki
9. Biblia
- 9.1. Apokryfy
- 9.2. Gnostycyzm
10. Patrystyka i średniowiecze (łacińskie i bizantyńskie)
11. Autorzy
12. Recenzje, omówienia
13. Sprawozdania
14. Wybrane publikacje z zakresu kultury klasycznej

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)

- Ewangelia o Królestwie*, red. A. Paciorek – A. Czaja – A. Tronina, (= „Scripturae Lumen” 1), Lublin 2009.
- Biblica et Patristica Thoruniensia*, t. 3: *List do Rzymian. Egzegeza, interpretacja, teologia*, red. D. Kotecki, Toruń 2010, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Christianitas Antiqua 2: Kapłaństwo i urząd*, red. W. Gajewski, Gdańsk 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Christianitas Antiqua 3: Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu*, red. G. Szamocki, Gdańsk 2010, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Chrześcijananie w świecie późnego antyku*, red. J. Naumowicz, SACH 18, Warszawa 2009, Wydawnictwo UKSW.
- Encyklopedia Katolicka* (= EK), t. 13: *Modlitwa – Notyfikacja*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2009, TN KUL.
- Encyklopedia Katolicka* (= EK), t. 14: *Nouet – Pastoralis officii*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2010, TN KUL.

* Wykaz stosowanych skrótów zob. VoxP 25 (2005) t. 48, 437-449, lub na stronie internetowej: <http://www.voxpatrum.pl/wykaz.pdf>.

- Historia starożytna w Polsce. Informator*, red. R. Kulesza – M. Stępień (= „Akme. Studia Historica” 5), Warszawa 2009, Uniwersytet Warszawski.
- Hortus historiae. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin*, red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski, Kraków 2010, Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”.
- In persona Christi. Księga na 80-lecie Ks. prof. Cz.S. Bartnika*, red. K. Gózdź, t. 1, Lublin 2009, Wydawnictwo KUL.
- Kościół starożytny – Królestwo Chrystusa i instytucja*, red. F. Drączkowski – P. Szczur, Lublin 2010, Wydawnictwo POLIHYMNIA.
- „*Omnia tempus habent*”. *Miscellanea theologica Vincentio Myszor quadragesimum annum laboris scientifici celebranti ab amicis, sodalibus discipulisque oblata*, red. A. Reginek – G. Strzelczyk – A. Żądło, Katowice 2009, Księgarnia św. Jacka.
- Polska syrologia w zarysie*, red. J. Woźniak, Warszawa 2010, Wydawnictwo UKSW.
- Problemy duszpasterskie starożytnego Kościoła*, red. J. Pałucki – M. Szram – P. Szczur – M. Wysocki, Lublin 2009, Wydawnictwo POLIHYMNIA.
- Spoleczeństwo i religia w świecie antycznym. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej* (Toruń, 20-22 września 2007 r.), red. Sz. Olszaniec – P. Wojciechowski, Toruń 2010, Wydawnictwo Naukowe UMK.
- Symbol Apostolski w nauczaniu Ojców (Augustyn, Piotr Chryzolog, Wenancjusz Fortunatus)*, tłum., wstępy i objaśnienia L. Gładyszewski, ŻMT 53, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.
- Sympozja Kazimierskie poświęcone kulturze świata późnego antyku i wczesnego chrześcijaństwa*, t. 7: *Pamięć i upamiętnienie w epoce późnego antyku*, red. B. Iwaszkiewicz-Wronikowska – D. Próchniak – A. Głowa, Lublin 2010, Towarzystwo Naukowe KUL.
- Świat rzymski w V wieku*, red. R. Kosiński – K. Twardowska, Kraków 2010, Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”.
- Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła*, red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytk, Szkoła Seraficka. Seria nowa 7, Katowice Panewniki 2010, Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce.
- Timai. Studia poświęcone profesorowi Włodzimierzowi Lengauerowi przez uczniów i młodszych kolegów z okazji Jego 60. urodzin*, red. A. Wolicki, Warszawa 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8, red. P. Nehring – E. Wipszycka – R. Wiśniewski, Warszawa 2009, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9, red. P. Nehring – R. Wiśniewski – E. Wipszycka, Warszawa 2010, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Zbytek i ubóstwo w starożytności i średniowieczu*, red. L. Kostuch – K. Ryszewska, Kielce 2010, Kieleckie Towarzystwo Naukowe.
- Zmartwychwstał prawdziwie*, red. A. Paciorek – A. Tronina – P. Labuda (= „Scripturae Lumen” 2), Tarnów 2010, Biblos.

2. Bibliografie i problemy metodologiczne

- Bibliografia dorobku naukowego Księdza Prof. W. Myszora*, w: *Omnia tempus habent* [1], 25-44.
- Bralewski S., *Profesor Waldemar Ceran (7 IX 1936 – 20 VI 2009)*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1097-1103.

- Chrestomatia monastycznych tekstów koptyjskich*, tłum. A. Dembska, Warszawa 2010, Wydawnictwo Akademickie DIALOG.
- Czyżewski B., *Ks. dr Ludwik Gładyszewski (17 IX 1932 – 19 XII 2009). Prawdziwy miłośnik antyku chrześcijańskiego i filologii klasycznej*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1105-1108.
- Czyżewski B., *Książd Ludwik Gładyszewski (1932-2009). Filolog klasyczny, tłumacz i badacz antyku chrześcijańskiego*, TPatr 7 (2010) 9-32.
- Dąbrowa E. – Salamon M., *Bibliografia publikacji profesora Józefa Wolskiego (1937–2008)*, w: *Hortus historiae* [1], 5-17.
- Figiel J., *Patrystyka w czasopiśmie 2007-2008*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 887-983.
- Filipczak P., *Profesor Waldemar Ceran (1936-2009)*, „Przegląd Nauk Historycznych” 8 (2009) nr 1, 181-190.
- Filipczak P. – Kokoszko M., *Waldemar Ceran (1936-2009)*, „Palamedes 4 (2009) 5-6.
- Izdebski A., *Bibliografia prac prof. Włodzimierza Lengauera za lata 1971-2008*, w: *Timai* [1], 12-25.
- Jaroszyński A., *Kilka uwag o polskim wydaniu „Edyktu Dioklecjana o cenach”*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 35-38.
- Ks. Andrzej Santorski: kompletny wykaz publikacji (1947-2008)*, WST 22 (2009) nr 2, 10-14.
- Kozłowski M., *Waldemar Ceran (7 IX - 20 VI 2009)*, „Nowy Filomata” 14 (2010) 231-232.
- Longosz S., *Małżeństwo, rodzina i wychowanie w nauczaniu św. Jana Chryzostoma. Materiały bibliograficzne*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 805-812.
- Longosz S., *Mondésert Claude SJ*, EK XIII 129-130.
- Longosz S., *Wykaz prac dyplomowych z antyku chrześcijańskiego ukończonych w niektórych polskich ośrodkach naukowych w 2007-2008 r.*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 869-886.
- Longosz S. – Naumowicz J., *Polska bibliografia antyku chrześcijańskiego 2007-2008*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 813-868.
- Mejor M., *Kartki z historii filologii klasycznej w Warszawie. I. Korespondencja Gustawa Przychodzkiego z Albertem C. Clarkiem, 1920-1925*, „Colloquia Litteraria” 8/9 (2010) 123-138.
- Naumowicz J. – Longosz S., *Polska bibliografia antyku chrześcijańskiego 2007-2008*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 813-868.
- Ostański P., *Bibliografia biblistyki polskiej 2000-2009*, t. 3-4, Poznań 2010, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wydział Teologiczny.
- Reginek A., *Książd Profesor dr hab. Wincenty Myszor. W czterdziestolecie pracy naukowo-dydaktycznej (1969-2009)*, w: *Omnia tempus habent* [1], 22-24.
- Sterkowicz Cz., *Profesor dr Jan Sajdak z Burzyna*, „Rocznik Tarnowski” 14 (2009) 69-74.
- Szczur P., *Wkład Katedry Patrologii Greckiej w historiografię kościelną*, w: *Rola i miejsce Instytutu Historii Kościoła KUL w historiografii*, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL, 27-31.
- Szram M., *Rola i znaczenie Katedry Historii Kościoła w Starożytności Chrześcijańskiej IHK KUL w rozwoju historiografii*, w: *Rola i miejsce Instytutu Historii Kościoła KUL w historiografii*, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL, 49-57.
- Udział Ks. Prof. dr. hab. Wincentego Myszoza w konferencjach naukowych*,

- przynależność do towarzystw naukowych, w: *Omnia tempus habent* [1], 48-49.
- Udział Ks. profesora dr. hab. Wincentego Myszora w kształceniu pracowników naukowych, w: *Omnia tempus habent* [1], 45-47.
- Warmiński J., *Wykaz skrótów bibliograficznych. Sygnatury, wydania, tomy i zmiany tytułów*, Lublin 2009, TN KUL.
- Woźniak J., *Polska bibliografia syrologiczna*, w: *Polska syrologia* [1], 287-309.
- Woźniak J., *Polskie księgozbiory syrologiczne*, w: *Polska syrologia* [1], 311-355.
- Wysocki M., *Cardinal Newman and the Fathers of the Church*, „St Michael and All Angels Parish Newsletter” 2010, nr 14/15 (August), s. 1.
- Wysocki M., *Patrystyczne korzenie kapituł i statutów kapitułnych*, w: *Warmińska Kapituła Katedralna. Dzieje i wybitni przedstawiciele*, red. A. Kopiczko – J. Jezierski – Z. Żywica, Olsztyn 2010, 75-85.
- Ziółkowska M., *Katedra Patrologii Łacińskiej*, w: *Rola i miejsce Instytutu Historii Kościoła KUL w historiografii*, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL, 33-48.
- Ziółkowska M., *Ks. Józef Homerski (1984-1987)*, w: *Dziekani Wydziału Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (1919-2009)*, Lublin 2009, 255-265.
- Ziółkowska M., *Ks. Jerzy Pałucki (2003-2008)*, w: *Dziekani Wydziału Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (1919-2009)*, Lublin 2009, 255-265.

3. Prace ogólne, historie literatury

- Barwik M., *Księga wychodzenia za dnia. Tajemnice egipskiej Księgi Umarłych*, Warszawa 2009, PIW.
- Bulas R.M., *Irlandia a kultura religijna Syrii we wczesnym średniowieczu*, „Przegląd Nauk Historycznych” 9 (2010) nr 2, 45-54.
- Drączkowski F., *Ojcowie Kościoła*, EK XIV 447-448.
- Grzywacz R., *Religijne źródła antycznej kultury fizycznej*, SaeCh 16 (2009) nr 1, 251-255.
- Heszen A., *Mosaic character of late antiquity literature. Some remarks on Greek Christian hymns*, „Classica Cracoviensia” 13 (2009) 61-78.
- Janiszewski P., *Początki historiografii chrześcijańskiej i jej stosunek do historiografii pogańskiej w czasach późnego antyku (IV-VI wiek)*, w: *Chrześcijaństwo w świecie późnego antyku* [1], 145-174.
- Jesiotr M., *Gatunki literackie w listach z biblioteki z Nag Hammadi*, w: *Chrześcijaństwo w świecie późnego antyku* [1], 175- 188.
- Kochanek P., *Boska prawica a europocentryzm*, w: *Wiedza między słowem a obrazem*, red. M. Zemła – A. Jabłoński – J. Szymczyk, Studia nad Wiedzą 3, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL, 159-188, spec. 160-169 (patrystyka).
- Kochanek P., *Schematy ekumeny w literaturze patrystycznej w kontekście klasycznych schematów zamieszkałej Ziemi*, VoxP 30 (2010) t. 55, 307-340.
- Kosmana I., *Poezja patrystyczna w służbie słowu Bożemu*, „Warszawskie Studia Pastoralne” 10 (2009) 207-224.
- Kowalski A., *Św. Jan z Kęt – propagator nauki Ojców Kościoła*, w: *Rozum i wiara. Intelktualne i duchowe dziedzictwo Jana Kantego*, Kęty 2010, 144-152.
- Longosz S., *Muzyka. III: W pismach Ojców Kościoła (I-VIII w.)*, EK XIII 562-565.
- Longosz S., *Patrystyczne traktaty o muzyce*, w: *In persona Christi* [1], 183-205.

- Nehring P., *Najwcześniejsze żywoty świętych a tradycja antycznej biografii*, w: *Chrześcijaństwo w świecie późnego antyku* [1], 189-200.
- Nieścior L., *Sapienjalny charakter literatury patrystycznej*, w: *Omnia tempus habent* [1], 125-132.
- Sajdak J., *Pod urokiem literatury patrystycznej i bizantyjskiej*, Poznań 2010, Wydawnictwo Olesiejuk.
- Słapek D., *Sport i widowiska w świecie antycznym. Kompendium*, Kraków – Warszawa 2010, Wydawnictwo Homini.
- Słomka J., „*Disciplina arcani*”. Czy chrześcijaństwo jest religią ezoteryczną?, w: *Chrześcijaństwo w świecie późnego antyku* [1], 107-126.
- Špidlík T., *Perelki Ojców Kościoła*, tłum. A. Babuchowski, Warszawa 2010, PROMIC – Wydawnictwo Księży Marianów.
- Szafulski A., *O pożytku studiowania Ojców Kościoła*, w: *Stawać się chrześcijaninem dziś. Księga pamiątkowa z okazji siedemdziesiątych urodzin księdza profesora Michała Chłopowca*, red. T. Reroń, Wrocław 2009, Papieski Wydział Teologiczny, 165-170.
- Szewczyk L., *Ojcowie bardzo zaleceni. Znaczenie kaznodziejstwa Ojców Kościoła dla współczesnego przepowiadania słowa Bożego*, w: *Omnia tempus habent* [1], 283-291.
- Wieczorek B., *Chrześcijaństwo – religia słowa*, PP 126 (2009) nr 1, 136-138.
- Witakowski W., *Geneza chrześcijańskiej kultury syryjskiej*, w: *Polska syrologia* [1], 61-90.
- Woźniak J., *Polska syrologia*, w: *Polska syrologia* [1], 19-59.
- Woźniak J., *Polska syrologia*, Warszawa 2010, Wydawnictwo UKSW.
- Wróblewski P., *Vita Constantini Euzebiusza z Cezarei – zagadnienie gatunku literackiego*, w: *Chrześcijaństwo w świecie późnego antyku* [1], 201-216.

4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów

- Abdalla M., *Wierność i oddanie. Trzy wieki chrześcijańskiej rodziny Bahtiszo w służbie medycznej Abbasydów*, w: *Polska syrologia* [1], 203-229.
- Acta Synodalia (381-431)*, red. A. Baron – H. Pietras, SCL 4, ŻMT 52, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.
- Adamiak S., *Donatyści pod rządami Wandalów i Bizancjum*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 13-31.
- Adamiak S., *Rywalizacja między stolicami biskupimi w Afryce Północnej w VI wieku*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 9-24.
- Arnaud D., *Chryścianizacja Nubii*, tłum. z franc. L. Nieścior, w: *Konflikty perspektyw w historii i praktyce misji*, red. P. Zajac, Poznań 2009, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny, 81-102 (ss. 81-83: L. Nieścior, *O tekście Dominiqu’a Arnaulda*).
- Aszyk P., *Etyczne oblicza starożytnej medycyny. Wczesne chrześcijaństwo wobec przedchrześcijańskich wzorców moralnych związanych z uprawianiem sztuki leczenia*, Warszawa 2010, Wydawnictwo Rhetos.
- Baslez M.F., *Prześladowania w starożytności, ofiary, bohaterowie, męczennicy*, tłum. E. Łukaszyk, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- Boroda K., *Gospodarka Cesarstwa Rzymskiego w V wieku*, w: *Świat rzymski w V wieku* [1], 329-364.
- Bralewski S., *Cesarz Konstantyn I Wielki wobec kontrowersji ariańskiej*, Labarum 8, Poznań 2009, Instytut Historii UAM.
- Brewiaria dziejów rzymskich. Sekstus Aureliusz Wiktor, Eutropiusz, Festus*, tłum.

- P. Nehring – B. Bibik, Akme. Źródła starożytne 1, Warszawa 2010, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego
- Burliga B., *The emperors old clothes: Marcus Aurelius attitude towards the Christians again*, „Studia Elbląskie” 12 (2011) 1-19.
- Canones Patrum Graecorum* (graeca et polonica). *Athanasii et Hippolyti* (arabica et polonica), układ i oprac. H. Pietras – A. Baron, tłum. S. Kalinkowski (tekst grecki) – J. Szymańczyk (tekst arabski), SCL 3, ŻM 49, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- Caroll W.H., *Historia chrześcijaństwa*, t. 2: *Budowanie chrześcijaństwa*, tłum. J. Przybył, Wrocław 2010, Wydawnictwo Wektory.
- Chadwick H., *Historia rozłamu Kościoła wschodniego i zachodniego, Od czasów apostołskich do Soboru Florenckiego*, tłum. P. Sajdek, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- Cieciela J., *Konwersja królewskiego domu Adiabene na judaizm*, w: *Hortus historiae* [1], 331-340.
- Dąbrowa E., *Hellenistyczne elementy partyjskiej monarchii*, w: *Hortus historiae* [1], 247-262.
- Degórski B., *Duchowni w starożytności chrześcijańskiej*, w: *Kapłaństwo w posłudze paulińskiej. Sympozjum pt. Kapłaństwo – dar i tajemnica* (Jasna Góra, 21 XI 2009), red. J. Mazur, Jasna Góra – Częstochowa 2010, Wydawnictwo „Paulinianum”, 23-82.
- Degórski B., *I protoplasti dell'Ordine dei Monaci di S. Paolo Primo Eremita secondo l'opera Paulina Eremus di B. Bolesławski*, w: *Der Paulinerorden. Geschichte – Geist – Kultur* [= Muvelodéstörténeti Muhely. Rendtörténeti konferenciák / Tagungen zur Ordensgeschichte, 4/2], hrsg. G. Sarbak, Budapest 2010, 79-92.
- Dudek M., *Panopolis*, EK XIV 1125.
- Dzielska M., *Drogami „Ostatnich Hellenów”*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 225-232.
- Dzielska M., *Podróż filozofów późnoplatońskich do Persji. Kilka uwag o jej motywach*, w: *Hortus historiae* [1], 725-736.
- Fonseca B., *Arianizm u Wizygotów*, SaeCh 16 (2009) nr 1, 25-44.
- Gajewski W., *Kościół wobec herezji w I wieku*, „Gdański Rocznik Ewangelicki” 3 (2009) 125-148.
- Historia chrześcijaństwa. By lepiej rozumieć nasze czasy*, tłum. A. Kocot, red. A. Corbin – N. Lemaitre – C. Vincent – F. Thelamon, Kraków 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Hofman J., *Znaczenie Kościoła rzymskiego i jego biskupa dla Kościoła powszechnego od „konstantyńskiego przełomu” do Soboru Chalcedońskiego (451)*, „Rocznik Teologii Katolickiej” 8 (2009) 175-192.
- Iluk J., *Żydowska politeja i Kościół w Imperium Rzymskim u schyłku antyku*, t. 2: *Żydowska antyewangelia. Antyczne trwanie i nowożytne tradycje*, Gdańsk 2010, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Izdebski A., *Spoleczność Neapolu wobec wojsk Belizariusza w 536 roku – klasyczna polityka miejska czy literacka stylizacja Prokopiusza?*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 33-50.
- Janiszewski P., *Ablabius „descriptor Gothorum gentis egregius” – contimiatius*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 157-158.
- Janiszewski P., *Historyk Aristodemos i bizantyńscy kopiści*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 51-63.

- Janiszewski P., *W służbie Imperium Romanum. Kwintus Lollius Urbikus i chrześcijaństwo*, „Mówią Wieki” 2009, nr 8, 22-26.
- Judaizm bez tajemnic, oprac. nauk. P. Jędrzejewski. Kraków 2009, Stowarzyszenie Pardes.
- Kantor R., *La conversión al cristianismo como comienzo de las estructuras personales en la organización de las primeras comunidades cristianas*, „Annales Canonici” 4 (2008) 149-172.
- Kapera Z.J., *Can we identify the antheipathos Sergius Paulus (Acts 13, 7)?*, w: *Hortus historiae* [1], 319-330.
- Kasprzak D., *Idea ubóstwa w Kościele pierwszych trzech wieków*, AnCra 42 (2010) 255-268.
- Kasprzak D., *Kapłaństwo w starożytności chrześcijańskiej (I-VII w.) – zarys zagadnienia*, PS 13 (2009) nr 25, 23-37.
- Kasprzak D., *Konwersja na chrześcijaństwo plemion germańskich od IV do IX wieku*, „Roczniki Historii Kościoła” 2 [57] (2010) 19-55.
- Kasprzak D., *Kościół IV i V wieku a połowiczne nawrócenia na chrześcijaństwo*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 161-185.
- Kasprzak D., *Kościół IV/V wieku – pomiędzy instytucją Kościoła imperialnego a ideałem Kościoła apostołskiego*, w: *Kościół starożytny* [1], 135-154.
- Kasprzak D., *Sposoby reakcji Kościoła na zło w V wieku – przykład Italii płn. i Galii*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 187-222.
- Kerrigan M., *Historia śmierci. Zwyczaje i rytuały pogrzebowe od starożytności do czasów współczesnych*, tłum. S. Klimkiewicz, Warszawa 2009, Bellona.
- Kojève A., *Cesarz Julian i jego sztuka pisania*, tłum. A. Dwulit, „Kronos” 2009, nr 3, 178-191.
- Kokoszko M., *Kilka słów o occie, który podano Chrystusowi na krzyżu*, w: *Hortus historiae* [1], 305-318.
- Kokoszko M., *Kilka słów o roli rekinów (γαλεοί) w kuchni greckiego antyku i wczesnego Bizancjum*, „Przegląd Nauk Historycznych” 8 (2009) nr 1, 129-142.
- Kolendo J., *O kilku cechach warsztatu historycznego Deksipposa*, w: *Hortus historiae* [1], 509-522.
- Kołosowski T., „Seniores laici” w starożytnych wspólnotach kościelnych w Afryce Rzymskiej, „Seminare” 27 (2010) 215-222.
- Konstantynopol Nowy Rzym. Miasto i ludzie w okresie wczesnobizantyńskim*, red. M.J. Leszka – T. Wolińska, Warszawa 2011, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Kosiński R., *Dzieje Akacjusza, patriarchy Konstantynopola w latach 472-489*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 63-97.
- Kosiński R., *Kilka uwag o Henotikonie i domniemanym zwrocie w polityce religijnej cesarza Zenona*, w: *Spółeczeństwo i religia* [1], 433-451.
- Kosiński R., *Religie cesarstwa rzymskiego w V stuleciu*, w: *Świat rzymski w V wieku* [1], 365-416.
- Kosiński R., *The Emperor Zeno. Religion and politics*, tłum. M. Fijak, seria: Byzantina e Slavica Cracoviensia 6, Cracow 2010, Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”
- Kosiński R., *The Emperor Zeno's Church Donations*, w: *Hortus historiae* [1], 635-650.
- Kosiński R. – Pawlak M., *Spółeczeństwo w Cesarstwie Rzymskim V wieku*, w: *Świat rzymski w V wieku* [1], 277-296.

- Kowalski A., *Chrześcijanie Ziemi Świętej modlący się po aramejsku*, w: *Polska syrologia* [1], 91-143.
- Kosznicki M., *Polemika wokół Kalend styczniowych*, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 230-239.
- Kwiatkowski K., *Posługa kapłańska w sakramencie pokuty Kościoła pierwszych wieków*, „Roczniki Teologii Moralnej” 1 [56] (2009) 87-109.
- Lipiński E., *A Fire-temple in Idumaea*, w: *Hortus historiae* [1], 135-142.
- Łajtar A., *Późnochrześcijańska Nubia widziana przez pryzmat inskrypcji z Banganarti*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 79-100.
- Łukaszewicz A., *Pamięć i propaganda. Pierwszy prefekt Egiptu w krzywym zwierciadle późnoantycznej historiografii*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 179-186.
- Łukaszewicz A., *The Parthian Campaign of Trajan and the „Signs” (semeia) of the Beast in the Apocalypse*, w: *Hortus historiae* [1], 359-366.
- Maksymiuk K., *Działania Dioklecjana wobec manichejczyków w Egipcie*, w: *Spółczeństwo i religia* [1], 393-400.
- Mazucco Cl., *Kobieta a chrześcijaństwo w pierwszych trzech wiekach*, SM 11 (2009) nr 2, 11-40.
- Mejzner M., *U źródeł chrześcijaństwa: Antiochia*, „Miejsca Święte” 2010, nr 12(168), 21-23.
- Michalak A.R., *The Zealots, priests and the Jewish purity system*, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 138-149.
- Milewski I., *Amory późnoantycznych biskupów jako zarzut w toczonych w ich sprawie postępowań depozycyjnych*, w: *Miłość w czasach dawnych*, red. B. Możejko – A. Paner, Gdańsk 2009, 41-48.
- Milewski I., *Ekonomiczne aspekty depozycji i zsyłek biskupów we wczesnym Bizancjum (do 451 roku)*, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 206-219.
- Murawski R., *Wspólnota chrześcijańska a misja nauczania i głoszenia słowa w pierwotnym Kościele*, w: *Kościół – Communio. Jako podmiot i środowisko współczesnej katechezy*, red. A. Draguła, Szczecin 2009, 49-55.
- Nowak P., *Galilee, vicisti!*, „Kronos” 2009, nr 3, 167-177.
- Nowakowski P., *Święto maiuma i jego krytyka w „Misopogonie” Juliana Apostaty*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 115-145.
- Olszaniec Sz., *Powstanie i rozwój terytorialnych prefektur pretorio w okresie późnego Cesarstwa Rzymskiego – zarys problematyki*, w: *Hortus historiae* [1], 591-610.
- Ożóg M., *Kościół starożytny wobec świątyń oraz posągów bóstw*, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- Padovese L., *Kapłani pierwszych wieków*, tłum. J. Partyka, BOK, Kraków 2010, Wydawnictwo M.
- Pawlak M., *Rzymski Zachód w latach 395-493*, w: *Świat rzymski w V wieku* [1], 21-78.
- Pawlak M., *Rodzina*, w: *Świat rzymski w V wieku* [1], 297-328.
- Piechocka-Kłós M., *Cesarские ограничения swobód obywatelskich w ustawodawstwie państwowym względem pogan w IV-VI wieku*, „Studia Warmińskie” 47 (2010) 79-86.
- Pietras H., *Dymisja ze stanu duchownego i jej skutki w starożytności chrześcijańskiej*, w: *Odejścia od kapłaństwa. Studium historyczno-psychologiczne*, red. K. Dyrek, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM, 7-19.

- Pietras H., *Tożsamość kapłańska w Kościele starożytnym*, w: *Sztuka bycia księdzem*, red. J. Augustyn, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM, 59-66.
- Potestà G.L., *Z Konstantynopola do Rzymu. Ilustrowane przepowiednie w służbie średniowiecznej propagandy politycznej i religijnej*, tłum. J. Grzeszczak, PST 23 (2009) 145-168.
- Prostko-Prostyński J., *Ablabius „descriptor Gothorum gentis egregius” defloratus?*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 147-156.
- Raczkiewicz M., *La escandalosa vida de los cristianos*, „Moralia” 33 (2010) 27-54.
- Rzepka J., *Hadrian and Pausanias’ Definition of Greek Polis*, w: *Hortus historiae* [1], 385-392.
- Salamon M., *Arsakios, Attyk i tradycja historyczna o wygnaniu Jana Chryzostoma*, w: *Hortus historiae* [1], 563-576.
- Sordyl K., *Kryzys nowacjański i jego wpływ na praktykę pokutną Kościoła*, AnCra 41 (2009) 301-331.
- Stachura M., *Barbarzyńcy w ustawodawstwie późnego Cesarstwa Rzymskiego*, w: *Hortus historiae* [1], 611-620.
- Suski R., *Coinage and Imperial Propaganda in the Third Century on the Example of the Usurper Iulianus’ Issues (283?)*, „Eos” 97 (2010) 69-84
- Suski R., *Germańskie małżeństwo cesarza Bonosusa („Historia Augusta”, Quad. Tyr., 15, 3-7)*, w: *Timai* [1], 134-143.
- Suski R., *How severely did Claudius II have to defeat the Goths to become Gothicus Maximus? New COGNOMINA EX VIRTUTE in the 3rd and 4th centuries*, w: *Hortus historiae* [1], 491-508.
- Szabat E., *„Dzień róż” w świetle utworów przedstawicieli późnoantycznej szkoły w Gazie*, w: *Timai* [1], 144-157.
- Szabat E., *Edukacja i kultura w V wieku*, w: *Świat rzymski w V wieku* [1], 417-444.
- Szczur P., *Kościół wobec niewolnictwa (I-IV w.) – Zarys problematyki*, w: *In persona Christi* [1], 169-182.
- Szczur P., *Panonia*, EK XIV 1124-1125.
- Twardowska K., *Religious views of the empress Athenais Eudocia*, w: *Hortus historiae* [1], 621-634.
- Veyne P., *Początki chrześcijańskiego świata (312-394)*, tłum. I. Kania, Warszawa 2009, „Czytelnik”.
- Warren C.H., *Historia chrześcijaństwa*, t. 1: *Narodziny chrześcijaństwa*, Wrocław 2009, Wydawnictwo „Wektory”.
- Warren C.H., *Historia chrześcijaństwa*, t. 2: *Budowanie chrześcijaństwa*, Wrocław 2010, Wydawnictwo „Wektory”.
- Wiewiorowski J., *Organizacja Cesarstwa Rzymskiego w V stuleciu: cesarz – armia – prawo*, w: *Świat rzymski w V wieku* [1], 211-276.
- Wiewiorowski J., *Udział wikariusza diecezji w polityce religijnej cesarzy późnorzymskich (uwagi wstępne)*, w: *Spółczesność i religia* [1], 411-431.
- Wilczyński M., *Miro – król pobożny, lecz nieszczęśliwy*, w: *Hortus historiae* [1], 761-782.
- Wipszycka E., *Books, Literacy, and Christian Communities. On Two Recent Books by Roger S. Bagnall*, „The Journal of Juristic Papyrology” 40 (2010) 249-266.
- Wipszycka E., *Wybory biskupów w Egipcie w V-VII wieku*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 189-220.

- Wiśniewski R., *Chrześcijanie i wróżbiarstwo w późnej starożytności*, w: *Chrześcijanie w świecie późnego antyku* [1], 69-80.
- Wiśniewski R., *Lucilla i relikwie*, w: *Hortus historiae* [1], 535-544.
- Wiśniewski R., *Wizja początków Kościoła w późnej starożytności*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 201-210.
- Wojciechowski P., *Collegia funeraticia: funkcje pogrzebowe rzymskich stowarzyszeń „ubogich”*, w: *Hortus historiae* [1], 439-446.
- Wygralak P., *Duszpasterze późnej starożytności (VI-VII w.) o wychowaniu dzieci*, PST 24 (2010) 235-246.
- Wypustek A., *Patrystyka a badania nad magią w starożytności*, w: *Chrześcijanie w świecie późnego antyku* [1], 127-142.
- Wysocki M., *Kapłaństwo w starożytności chrześcijańskiej – teoria i praktyka*, „Zeszyty Teologiczne” 47 (2010) 5-27.
- Zarosa E. – Skrzyniarz S., *Nicea, Nikaia*, EK XIII 983-984.
- Zołoteńki D., *Królestwa barbarzyńskie w V wieku*, w: *Świat rzymski w V wieku* [1], 129-207.
- Zawadzki K., *Die Anfänge des „Anathema” in der Urkirche*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 495-520.

5.1. Historia doktryn (teologia)

- Bocian J., *Recepcja perykopy o prymacie Piotrowym w doktrynie rzymskokatolickiej*, PrzRel 2009, nr 2, 7-20.
- Błaza M., *Obietnica prymatu Piotra i jej konsekwencje w odniesieniu do katolickich Kościołów wschodnich*, PrzRel 2009, nr 2, 21-38.
- Brzozecki S. – Janowski P. – Mocydlarz W., *Obrazoburstwo, ikonoklazm*, EK XIV 234-239.
- Choromański A., *Piekło według Biblii i nauczania Kościoła*, „Studia Teologiczne. Białystok – Drohiczyn – Łomża” 27 (2009) 71-87.
- Czapiga T., *Wspólnota lokalnego Kościoła i „jeden lud na całym świecie” gwarancją jedności Kościoła pierwszych wieków*, w: *Kościół – Communio. Jako podmiot i środowisko współczesnej katechezy*, red. A. Draguła, Szczecin 2009, 29-47.
- Częsz B., *Montanizm*, EK XIII 198-199.
- Daniluk M., *Monastyczna teologia* EK XIII 127-128.
- Dola T., *Piekło i czyściec. Przemiany w nauczaniu o karze za grzechy w historii Kościoła*, „Ethos” 23 (2010) nr 2-3, 35-48.
- Duda J., *Nadzieja zbawienia dla wszystkich? Studium wybranych pisarzy wczesnochrześcijańskich*, „Studia Teologiczne. Białystok – Drohiczyn – Łomża” 27 (2009) 187-201.
- Drzyżdżyk Sz., *Starożytne i średniowieczne spory wokół Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny*, „Bielsko-Żywieckie Studia Teologiczne” 10 (2009) 133-152.
- Fiedrowicz M., *Teologia ojców Kościoła. Podstawy wczesnochrześcijańskiej refleksji nad wiarą*, tłum. W. Szymona, Kraków 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Gajewski W., *Charyzmat – urząd – hierarchia*, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.
- Gajewski W., *Idea „dwóch dróg” jako podstawa moralności społecznej Kościoła w nauczaniu Ojców Apostolskich*, w: *Metodologia i problematyka socjologii*

- moralności*, red. J. Baniak, Socjologia Religii 8, Poznań 2009, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny 325-345.
- Giannarelli E., *Maryja między teologią, duchowością i życiem codziennym: trudne narodziny wzorca w wiekach I-III*, SMA 11 (2009) nr 2, 41-61.
- Gigilewicz E., *Monoenergizm* EK XIII 151-152.
- Gilski M., *Maryja, Matka Życia w przepowiadaniu Ojców Kościoła*, w: *Maryja – Matka Życia. Pobożność maryjna w służbie Ewangelii życia*, red. J. Kumala, Licheń Stary 2010, 25-40.
- Gilski M., *Pośrednictwo Maryi w przepowiadaniu Ojców Kościoła*, w: *Pośrednictwo podporządkowane Jedynemu Pośrednikowi. Akta sympozjum* (Kraków, 20 XI 2009), Kraków 2009, 45-60.
- Greshake G., *Trójjedyny Bóg. Teologia trynitarza*, tłum. J. Tyrawa, Wrocław 2009, Wydawnictwo TUM Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej.
- Hryniewicz W., *Świadkowie wielkiej nadziei. Zbawienie powszechne w myśli wczesnochrześcijańskiej*, Warszawa 2009, Verbinum – Wydawnictwo Księży Werbistów.
- Janowski P. *Monofizyci*, EK XIII 152-153.
- Janowski P. *Nestoriański Kościół*, EK XIII 947-952.
- Janowski P., *Nicejski Sobór II*, EK XIII 993-997.
- Kasprzak D., *Koncepcje świętości w okresie patrystycznym (I-VIII wiek)*, „Itinera Spiritualia” 3 (2010) 45-69.
- Kasprzak D., *Teologia kapłaństwa i urzędu kapłańskiego w I wieku chrześcijaństwa*, RBL 53 (2010) 101-125.
- Kijas Z., *Niebo, czyściec, piekło. W domu Ojca, dla kogo, w oddaleniu*, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- Kochaniewicz B., *Narodzenie Maryi*, EK XIII 747-749.
- Koczvara S., *Papiestwo*, EK XIV 1300-1301.
- Kotkowska E., *Przemiany w rozumieniu przymiotu Bożej sprawiedliwości w czasie chrystianizacji plemion germańskich – materiał dyskusyjny*, w: *Czy piekło jest puste? Apokatastaza — Biblia, filozofia, teologia*, red. J.T. Zieliński, Theologica Wratislaviensia 4, Wrocław 2009, 61-72.
- Kotkowska E., *The research potential of the notion of „logos spermatikos” in relation to the Church understood as assembly of God (qahal el)*, PST 24 (2010) 151-161.
- Kowalski J., *Samopojednanie u Ojców Kościoła Wschodniego*, w: *Maius ac divinius. Księga jubileuszowa na 80-lecie urodzin ks. Jana Kruciny*, red. W. Irek – H. Schambeck, Wrocław 2009, Papieski Wydział Teologiczny, 477-485.
- Królikowski J., *Pierwotny rozwój doktryny trynitarnej jako źródło inspiracji personalistycznych*, w: *Omnia tempus habent* [1], 133-144.
- Krzyszowski Z., *Opatrzność Boża. 2. Argumentacja patrystyczna*, EK XIV 618.
- Kubiś A., *Z teologii męczeństwa*, w: *In persona Christi* [1], 377-384.
- Longosz S., *Godność kapłana chrześcijańskiego w nauczaniu Ojców Kościoła*, „Częstochowski Studia Teologiczne” 38 (2010) 21-57.
- Longosz S., *Nicejski Symbol wiary*, EK XIII 997-999.
- Longosz S., *Geneza pojęcia „Rodzina kościołem domowym” w tradycji patrystycznej*, w: *Rodzina jako Kościół domowy*, red. A. Tomkiewicz – W. Wieczorek, Lublin 2010, 35-45.
- Lorek P., *Obietnica prymatu Piotra z perspektywy luterńskiej*, PrzRel 2009, nr 2, 49-66.

- Maszkowski R., *Jezus jako „syn Maryi” w Koranie*, „Roczniki Teologii Moralnej” I [56] (2009) 87-109.
- Muszala A., *Embrion ludzki w starożytnej refleksji teologicznej*, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- Muszala A., *Ciało ludzkie w starożytności chrześcijańskiej*, „Forum Teologiczne” 10 (2009) 37-48.
- Myszor W., *Obraz Boży. II. W literaturze patrystycznej*, EK XIV 228-231
- Myszor W., *Drabiną Jakubowa jako krzyż*, „Studia Religiologica” 43 (2010) 29-33.
- Naumowicz J., «L'Église sainte» dans les anciens symboles de foi, w: *Heiligkeit und Apostolizität der Kirche*, hrsg. T. Hainthaler, seria: *Pro Oriente* t. 35, Innsbruck – Wien 2010, 335-342.
- Naumowicz J., «L'Église une et catholique» dans les commentaires patristiques latins du Symbole des Apôtres, w: *Einheit und Katholizität der Kirche. Forscher aus dem Osten und Westen Europas an den Quellen des gemeinsamen Glaubens*, hrsg. Th. Hainthaler – F. Maly – G. Emmenegger, Innsbruck 2009, 215-223.
- Niebo – piekło – czyściec: spojrzenie Kościoła*, praca zbior., red. K. Czapla – P. Góralczyk – W. Chrostowski – M. Starowieyski – Cz. Parzyszek – J. Salij – A. Zwoliński, Ząbki 2010, Wydawnictwo Apostolicum.
- Pałucki J., *Ubi Petrus ibi Ecclesia. Prymat Piotrowy i synody fundamentem jedności Kościoła*, Lublin 2009, Wydawnictwo KUL.
- Pałucki J., *Eklezjotwórczy charakter synodów w okresie patrystycznym*, w: *Synody Pięćdziesiątnicą Kościoła*, Legnica 2009, 61-89.
- Paprocki H., *Prymat i nieomyślność w Kościele. Punkt widzenia prawosławnego*, *PrzRel* 2009, nr 2, 39-46.
- Patrystyczna katecheza Benedykta XVI: Bazyli Wielki – Paulin z Noli*, *VoxP* 29 (2009) t. 53-54, 19-81.
- Ozóg M., *Teodoryk Wielki a schizma laurencjańska*, w: *Kościół starożytny – Królestwo Chrystusa i instytucja*, Lublin 2010, Polihymnia, 191-199.
- Ozóg M., *Ustawodawstwo Konstancyntyna, Konstansa i Konstancjusza wobec pogańskich obiektów kultu*, w: *Romanitas i christianitas. Stanisław Płodzień (1913-1962) in memoriam*, red. A. Dębiński – S. Józwiak, Lublin 2009, Wydawnictwo KUL, 139-149.
- Pelikan J., *Tradycja chrześcijańska. Historia rozwoju doktryny*, t. 3: *Rozwój teologii średniowiecznej (600-1300)*, tłum. J. Pociąg, Kraków 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Pelikan J., *Tradycja chrześcijańska. Historia rozwoju doktryny*, t. 2: *Duch wschodniego chrześcijaństwa (600-1700)*, tłum. M. Piątek, Kraków 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Pietras H., *Kościół jako społeczność zbawionych – próba zrozumienia aksjomatu: Poza Kościołem nie ma zbawienia*, w: *Kościół starożytny* [1], 11-21.
- Pietras H., *Świadomość prymatu biskupa Rzymu w Kościele starożytnym*, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 190-205.
- Pyc M., *Sobór Chalcedoński w procesie kształtowania się wiary w Jezusa Chrystusa*, „Teologia w Polsce” 4 (2010) nr 1, 65-82.
- Salij J., *Nieuczciwe miłosierdzie*, „W Drodze” 2010, nr 11, 128-131.
- Słomka J., *Disciplina arcani. Czy chrześcijaństwo jest religią ezoteryczną?*, w: *Chrześcijaństwo w świecie późnego antyku* [1], 107-126.
- Słomka J., *Judeochrześcijańska koncepcja Kościoła*, w: *Kościół starożytny – Królestwo*

- Chrystusa i instytucja*, red. F. Drączkowski – J. Pałucki – P. Szczur – M. Szram – M. Wysocki – M. Ziółkowska, Lublin 2010, 23-35.
- Słomka J., *Monofizytyzm*, EK XIII 153-154.
- Słomka J., *Monoteletyzm*, EK XIII 185-186.
- Słomka J., *Wczesnochrześcijańskie nazwy chrztu*, Katowice 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Słomka J. – Wójcik E., *Monarchianizm*, EK XIII 114.
- Starowieyski M., *Ojcowie Kościoła o kapłaństwie i kapłanach*, Kraków 2010, Wydawnictwo PETRUS.
- Strzelczyk G., *Dogmat chrystologiczny a wydarzenie zmartwychwstania: wokół zapomnianej relacji*, VV 15 (2009) 325-342.
- Szamocki G., *Kapłan starotestamentowy na tle kapłaństwa starożytnego Bliskiego Wschodu*, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 124-137.
- Szram M., *Ciało zmartwychwstałe w myśli patrystycznej przełomu II i III wieku*, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL.
- Szram M., *Ciało zmartwychwstałe w nauczaniu Ojców Apostolskich i św. Justyna*. „Roczniki Historii Kościoła” 1 [56] (2009) 5-31.
- Szram M., *Neochalcedonizm*, EK XIII 902-903.
- Szram M., *Teologiczne i filozoficzne uzasadnienie zmartwychwstania ciała u Ojców Apostolskich i apologetów*, VV 15 (2009) 265-294.
- Ślipko T. – Starowieyski M. – Muszala A., *Aborcja. Spojrzenie filozoficzne, teologiczne, historyczne i prawne*, Kraków 2010, Wydawnictwo Petrus.
- Śrutwa J., *Nicejski Sobór I*, EK XIII 989-993.
- Turek W.J., *List Apostolski Jana Pawła II „Dies Domini”*: wybrane świadectwa patrystyczne i ich znaczenie, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 7-24.
- Wilken R.L., *Duch myśli wczesnochrześcijańskiej. W poszukiwaniu oblicza Boga*, tłum. D. Waszkiewicz, Kraków 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Wołyniec W., *Kościół jako „communicatio et pax” według synodów w Kartaginie*, w: *In persona Christi* [1], 507-513.
- Wójcik E., *Monoteleci*, EK XIII 184-185.
- Wysocki M., *Nestorianizm*, EK XIII 945-947.
- Zajac P., *Wybrane konflikty chrześcijańsko-pogańskie od Konstantyna do Karola Wielkiego*, w: *Konflikty perspektyw w historii i praktyce misji*, red. P. Zajac, Poznań 2009, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny, 29-80.
- Żurek A., *Pamięć zapisana w zwyczaju w świetle wczesnochrześcijańskich kontrowersji na temat chrztu, komunii świętej, daty świętowania paschy*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 49-58.

5. Historia doktryn (filozofia)

- Czupryn B. – Ogórek P., *Neoplatonizm*, EK XIII 916-918.
- Janiszewski P., *Mistrz i uczeń, czyli retory, filozofowie i karpokracjanin o platońskiej miłości. Wokół pewnej burzliwej dyskusji w rzymskiej szkole Plotyna*, w: *Timai* [1], 57-87.
- Majeran R., *Akademia Platona: poszukiwanie prawdy we wspólnocie*, „Ethos” 2009, nr 85-86, 159-168.
- Sienkiewicz E., *Człowiek w myśli filozofów starożytnej Grecji i Rzymu*, w: *In persona Christi* [1], 477-487.

6. Liturgia

- Aquilina M., *Msza pierwszych chrześcijan*, tłum. P. Ahmad, Gdańsk 2009, Wydawnictwo EXTER.
- Arocena Solano F.M., *Ryt hiszpańsko-mozarabski*, „Roczniki Liturgiczno-Homiletyczne” 57 (2010) 5-16.
- Blaza M., *Judaizm i bizantyjska tradycja liturgiczna*, ŻD 61 (2010) 67-72.
- Czapiga T., *Liturgia a katecheza u Ojców Kościoła*, w: *Współczesna katecheza liturgiczna. Liturgia w katechezie i szkolnym nauczaniu religii*, red. A. Offmański, Szczecin 2010, 57-71.
- Kliś Z., *Wielkanoc. Cykle wielkanocne Chrystusa w średniowiecznym malarstwie ściennym Europy Środkowej*, Kraków 2009, Wydawnictwo Salwator.
- Kowalski H., *Antyczne i wczesnochrześcijańskie tradycje świąt Bożego Narodzenia*, w: *O wyższości świąt Bożego Narodzenia*, red. A. Kędzierska – J. Wawrzyczek, Lublin 2009, 23-36.
- Kosmana J., *Starożytne źródła homilii katechetycznej*, „Roczniki Liturgiczno-Homiletyczne” 57 (2010) 91-106.
- Matwiejuk K., *Celebracja Eucharystii w Ormiańskim Kościele Katolickim*, „Studia Teologiczne. Białystok – Drohiczyn – Łomża” 27 (2009) 107-125.
- Milcarek P., *Historia Mszy*, Warszawa 2009 (= „Christianitas” 2009, nr 41-42).
- Nadolski B., *Niedziela. Historia, znaczenie, symbolika*, Kraków 2010, Wydawnictwo Petrus.
- Naumowicz J., *Narodzenie Mitry i data Bożego Narodzenia*, w: *Chrześcijananie w świecie późnego antyku* [1], 57-67.
- Naumowicz J., *Pierwsze wczesnochrześcijańskie świadectwa o święcie Bożego Narodzenia*, „Colloquia Litteraria” 8/9 (2010) 79-107.
- Ostrowski D., *Filii adoptionis. Verso una teologia liturgica dell'adozione divina in „Veronense”, „Gelasianum Vetus” e „Gregorianum Hadrianum”*, Romae 2010, Pontificium Athenaeum S. Anselmi de Urbe.
- Pappalardo M., *Wielki Post i Wielkanoc z Ojcami Kościoła*, tłum. M. Dobosz, Warszawa 2010, Wydawnictwo Księży Marianów MIC.
- Paprocki H., *Mysterium Eucharystii. Interpretacja genetyczna liturgii bizantyjskiej*, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.
- Rutkowski A., *Paschał*, EK XIV 1422-1425.
- Słomka J., *Problem uczestnictwa w Eucharystii niedzielnej w okresie patrystycznym*, w: *Natura i cechy zgromadzenia liturgicznego*, red. A. Żądło, Katowice 2010, 102-114.
- Superson J.A., „*Stola – orarium*” – *stula* (pierwsze tysiąclecie Kościoła), RBL 63 (2010) nr 2, 165-178.
- Superson J.W., *Świętowanie niedzieli przez udział w Eucharystii (panorama historyczna)*, RBL 62 (2009) nr 3, 165-182.
- Szczur P., *Modlitwa liturgiczna w Kościele bizantyjskim. Refleksje nad „Boska Liturgia świętego ojca naszego Jana Chryzostoma”*, w: *Modlitwa liturgiczna*, red. J.M. Popławski – J. Misiurek – J.K. Miczyński, Homo Orans 9, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL, 43-60.
- Szram M., *Paliusz*, EK XIV 1159-1160.
- Wąsowicz H., *Paschalne tablice*, EK XIV 1416-1420.

7. Hagiografia, monastycyzm, historia duchowości

- Benedykt XVI, *Mistrzowie duchowi. Ojcowie i pisarze pierwszego tysiąclecia*, Poznań 2009, Wydawnictwo „W drodze”.
- Borowoj W., *O św. Janie Złotoustym*, tłum. A. Matreńczyk, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 2, 4-6.
- Bugajewski A., *Prawda o świętym Mikołaju*, tłum. A. Matreńczuk, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 5, 16-21.
- Cyrek O., *Dieta mnichów galijskich i italskich w VI wieku*, „Nowy Filomata” 13 (2009) 231-237.
- De Vogüé A., *Kochać post. Doświadczenie monastyczne*, tłum. M. Kobiąłka, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Degórski B., *Il primissimo monachesimo nell’Africa latina*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 591-598.
- Degórski B., *Monastycyzm rzymski i italski od IV do VI wieku*, DPa 19 (2010) 5-34.
- Dembska A., *Chrestomatia monastycznych tekstów koptyjskich*, Warszawa 2010, Wydawnictwo Akademickie Dialog.
- Do Ziemi Świętej. Najstarsze opisy pielgrzymek do Ziemi Świętej IV-VIII w.*, wybór i oprac. P. Iwaszkiewicz, OŻ 13, wyd. 2, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- Doroszkiewicz B., *Monastycyzm bizantyński: od IX do połowy XV wieku*, Białystok 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.
- Dybski H., *Początki anachoretyzmu w Egipcie w świetle nauczania Ojców Kościoła IV i V wieku*, „Studia Teologiczne. Białystok – Drohiczyn – Łomża” 27 (2009) 203-229.
- Eckmann A., *Monika*, EK XIII 118-119.
- Harmless W., *Chrześcijanie pustyni. Wprowadzenie do literatury wczesnego monastycyzmu*, tłum. M. Höffner, Kraków 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Hevelone-Harper J.L., *Uczniowie pustyni. Mnisi świeccy i prymat ducha w Gazie w VI wieku*, tłum. E. Dąbrowska, ŻM 52, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Hirschfeld Y., *Życie monastyczne na Pustyni Judzkiej w okresie bizantyńskim*, tłum. K. Twardowska, wstęp E. Wipszycka, ŻM 53, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Jasiński D., *Retoryka w służbie hagiografii w „Żywocie Szymona Głupka”*, w: *Uschylku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 39-62.
- Jurczuk M., *Wielka Ławra świętego Saby*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 7, 32-36.
- Kanior M., *Monastycyzm*, EK XIII 116-127.
- Klimuk N., *Twardy fundament. Relikwie św. Kosmy i Damiana w Białymstoku*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 9, 8-9.
- Kokoszko M. – Gibel K., *Dieta mnichów syryjskich*, w: *Omnia tempus habent* [1], 145-156.
- Konieczny M., *Passio*, EK XIV 1444.
- Koralewski J.W., *Mądrość pustyni*, Warszawa 2010, Wydawnictwo Flos Carmeli.
- Laboa J.M., *Mnisi Wschodu i Zachodu. Historia monastycyzmu chrześcijańskiego*, tłum. G. Jaworska – K. Malecha, Warszawa 2009, Carta Blanca.
- Leclercq J., *U źródeł duchowości Zachodu. Etapy rozwoju i elementy stałe*, tłum. Sz. Sztuka, ŻM49 (Opracowania 11), Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.

- Louf A., *Moc w słabości...*, tłum. E. Buszewicz, seria: Z Tradycji Mniszej 46, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Modzelewska B., *Nicetas, Niketas Got*, EK XIII 999-1000.
- Myszor W., *Mojżesz Etiopczyk*, EK XIII 57.
- Naumowicz J., *Apostoł powiedział*, „Miejsca Święte” 2009, nr 1(145), 34-36.
- Naumowicz J., *Ciało i duch u Ojców Pustyni*, w: *Co zabrać ze sobą? Po syntezie ćwiczeń duchowych*, red. J. Augustyn, Kraków 2010, WAM, 202-212
- Naumowicz J., *Oczekujemy Jego przyjścia w chwale*, „Pastores” 42 (2009) nr 1, 102-108.
- Naumowicz J., *Odpocznienie w Bogu u Ojców Pustyni*, ŻD 57 (2009) 12-19.
- Naumowicz J., *Ojciec nasz, Modlitwa Pańska. 2. W patrystyce*, EK XIV 450-453.
- Naumowicz J., *Sny na pustyni*, w: *Co zabrać ze sobą? Po syntezie ćwiczeń duchowych*, red. J. Augustyn, Kraków 2010, WAM, 245-256.
- Nehring P., *Źródła literackie dotyczące najwcześniejszych wspólnot monastycznych w Afryce Północnej*, w: *Uschylku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 99-113.
- Nieścior L., *Ewangeliczna nienawiść siebie u Ojców Pustyni*, ŻD 2010, nr 63, 33-39.
- Nieścior L., *Samooskarżanie w starożytnej ascezie chrześcijańskiej*, ŻD 2010, nr 64, 35-41.
- Nieścior L., *Sequela Christi zapisana milczeniem. Nauka Ojców Pustyni*, ŻD 2009, nr 58, 7-12.
- Pałubka Z. – Ołdakowska M., *Onufry*, EK XIV 597-601.
- Pałubka Z., *Onezyfor*, EK XIV 589.
- Pałucki J., *Formacja permanentna wezwaniem dla każdego kapłana*, w: *Ojcowie Kościoła w trosce o życie duchowe człowieka*, Drohiczyń 2010, 29-41.
- Pałucki J., *Indywidualne cele profilaktyczne – wskazówki zawarte w tradycji chrześcijańskiej jak pomagać sobie w cierpieniu*, w: *Wyzwani do działania. Zasoby społeczne w profilaktyce zachowań destrukcyjnych*, Lublin 2010, 247-257.
- Peradze Grzegorz, *Dzieła zebrane*, t. 1: *O monastycyzmie gruzińskim. O liturgii gruzińskiej*, red. H. Paprocki, Warszawa 2010, Studium Europy Wschodniej UW.
- Prejs R., *Neriusz i Achilleusz*, EK XIII 931.
- Przypowieści mnichów: o miłości i przyjaźni*, wybór T. Lubowiecka, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Sawa R., *Monon*, EK XIII 174.
- Starowieyski M., *Nowe polskie teksty ku czci św. Tekli*, WST 22 (2009) nr 2, 75-80.
- Starowieyski M., *Ojcowie Kościoła o kapłaństwie i kapłanach*, Kraków 2010, Wydawnictwo PETRUS.
- Strach S., *Św. męczennik biskup Korneliusz Setnik*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 9, 61-62.
- Strach S., *Św. wielkomęczennica Maryna († IV w.)*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 7, 61-62.
- Strach S., *Święci męczennicy Adrian i Natalia*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 8, 61-62.
- Strach S., *Święci męczennicy Sergiusz i Bachus († 303)*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 10, 61-62.
- Strach S., *Święta męczennica Agata*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 2, 61-63.
- Strach S., *Święta męczennica Pelagia*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 5, 61-62.
- Strach S., *Święta męczennica Tatiana*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 1, 35-37.
- Strach S., *Święta Pelagia*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 10, 61-62.
- Strach S., *Święty Andronik i Junia*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 5, 61-62.

- Strach S., *Święty biskup męczennik Euzebiusz z Samosaty*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 6, 61-62.
- Strach S., *Święty Eutychiusz, arcybiskup konstantynopoliński*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 4, 61-62.
- Strach S., *Święty Jan Miłosierny, patriarcha aleksandryjski († 620)*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 11, 61-62.
- Strach S., *Święty Leon (Lew), papież rzymski*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 2, 39-40.
- Strach S., *Święty Marcin wyznawca, papież rzymski*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 4, 61-62.
- Strach S., *Święty męczennik Mamant († 275)*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 9, 61-62.
- Strach S., *Święty męczennik Miron († 251)*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 8, 61-62.
- Strach S., *Święty męczennik Sebastian*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 12, 32-33.
- Strach S., *Święty Paweł Wyznawca Arcybiskup (patriarcha) Konstantynopola*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 11, 61-62.
- Strach S., *Święty w upodobieniu się (do Boga) Gerazym znad Jordanu*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 3,
- Strach S., *Święty w upodobieniu się do Boga Gerazym znad Jordanu*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 3, 61-62.
- Strach S., *Święty wielkomęczennik Prokop († ok. 303)*, „Przegląd Prawosławny” 2010, nr 7, 61-62.
- Szczur P., *Pafnucy*, EK XIV 1111-1112.
- Szram M., *Mojżesz Saracen*, EK XIII 59-60.
- Thoris M., *Droga krzyżowa z Ojcami Kościoła*, tłum. J. Sołtys [i in.], Kraków 2009, Wydawnictwo Esprit.
- Turek W., „*Forti nella fede*”. *Riflessioni patristiche sulla spiritualità sacerdotale* (= Carità pastorale. Collana di spiritualità sacerdotale 12), Roma 2009, Libreria Editrice Rogate.
- Turek W., *Mocni w wierze. Refleksje patrystyczne o duchowości kapłańskiej*, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.
- Turzyński P., *Dar Słowa u Ojców Pustyni*, w: *Słowo Boże w Kościele*, red. R. Kuligowski – M. Jagodziński – D. Swend, Warszawa 2009, 189-196.
- Turzyński P., *Milosierdzie u Ojców i Matek Pustyni*, w: *Oblicza miłosierdzia*, red. E. Matulewicz, Warszawa 2010, 147-164.
- Twardowska K., *Żywoł Marii/Marinosa przykładem wczesnochrześcijańskiej pokory*, „Nowy Filomata” 13 (2009) 223-230.
- Wipszycka E., *Stan mnichów w Egipcie bizantyńskim (IV-VII wiek). Próba nakreślenia zbiorowego portretu*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 175-215.
- Wiśniewski R., *Początki dzielenia relikwii świętych w chrześcijaństwie antycznym. Czy Grecy są winni?*, w: *Timai* [1], 167-185.
- Wróblewski P., *Czy kult relikwii był nieodłącznym elementem kultu świętych w Kościele późnoantycznym i wczesnobizantyńskim?*, w: *Omnia tempus habent* [1], 89-102.
- Wysocka D., *Cuda św. Arseniusza*, „Przegląd Prawosławny” 2009, nr 1, 24-25.
- Wysocki M., *Narcyz z Jerozolimy*, EK XIII 724-725.
- Wysocki M., *Natalia z Nikomedii*, EK XIII 790.
- Wysocki M., *Ojcowie Pustyni*, EK XIV 448-449.
- Wysocki M., *Olimpia*, EK XIV 522-523.

- Wysocki M., *Pankracy*, EK XIV 1216-1217.
Wysocki M., *Pantaleon z Nikomedii*, 1. *Życie*, 2. *Kult*, EK XIV 1232.
Wysocki M., *Paschazy*, EK XIV 1425.
Zagórski D., *Nemezjusz*, EK XIII 899.
Zajac P., *Palladiusz*, EK XIV 1162-1163.
Zarosa E., *Nestor z Salonik*, EK XIII 944.
Żelazny J., *Objawienia prywatne a prześladowania pogan ze strony chrześcijan na podstawie „Żywota św. Porfiriusza z Gazy”*, w: *Chrześcijananie w świecie późnego antyku* [1], 81-93.
Żywot św. Auxibiusza. Nieznany zabytek hagiografii greckiej VII wieku, wstęp i tłum. M. Liśkiewicz, Białystok 2009.

8. Archeologia i historia sztuki

- Babraj K., *Wykopiska w Marei w Egipcie 2000-2008*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 261-280.
Dudziński P. – Kruk M., *Monogram Chrystusa*, EK XIII 165-173.
Gajewska H., *Tropaeum Traiani. Kompleks upamiętniający klęski i zwycięstwa*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 87-92.
Gajewski W., *Plan Drugiej Świątyni. Wprowadzenie – legenda z komentarzem*, w: *Christianitas Antiqua 2* [1], 115-123.
Iwaszkiewicz-Wronikowska B., *Jerozolima w IV wieku. Miasto święte Żydów i chrześcijan*, w: *Chrześcijananie w świecie późnego antyku* [1], 11-28.
Iwaszkiewicz-Wronikowska B., *Pamięć i upamiętnienie w epoce późnego antyku. Zarys problemu*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 11-26.
Iwaszkiewicz-Wronikowska B., *Relikwie św. Pawła (wywiad)*, „Archeologia Żywa” 2009, nr 4(44), 46-48.
Iwaszkiewicz-Wronikowska B., *Ołtarz w sztuce. A. W starożytności, B. W okresie wczesnochrześcijańskim*, EK XIV 564-568.
Iwaszkiewicz-Wronikowska B., *Papieska Komisja Archeologii Sakralnej*, EK XIV 1283.
Kałużny J.C., *Relacje księdza Józefa Bilczewskiego z księdzem Józefem Wilperthem w świetle nieznannej korespondencji z lat 1889-1900*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 281-297.
Klauza K., *Arcykapłan Królestwa: hermeneje ikon tradycji bizantyjskiej*, „Scripturae Lumen” 2009, nr 1, 533-544.
Karmańska-Ługowska A., *Memoria siedmiu mnichów z Gafsy w Kartaginie*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 131-148.
Kramiszewska A., *Idea „Rex regum Dominus dominantium” jako czynnik kształtujący ikonografię Jezusa w sztuce chrześcijańskiego Zachodu*, „Scripturae Lumen” 2009, nr 1, 545-562.
Kudelska D., *Nowsze szaty antyku. Ilustracje Piotra Stachiewicza do „Quo vadis”*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 241-249.
Kumala J., *La manifestazione della Trinità nell'evento della nascita di Maria secondo la sacra iconografia armena*, w: *In persona Christi* [1], 769-776.
Maniurka P., *Narodzenie Chrystusa*, EK XIII 742-747.
Martens-Czarnecka M., *Jeden z elementów komemoracji biskupa Georgiosa w klasztorze Trójcy Świętej w Starej Dongoli w Sudanie*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 165-176.

- Ożóg M., „*Constantinopolis dedicatur paene omnium urbium nuditate*”. *Konstantyn Wielki a sztuka*, „Roczniki Naukowe IH PWSZ w Głogowie” 2 (2010) 95-103.
- Ożóg M., *Asklepiejon w Ajgaj w IV w. n.e.*, w: *Artystyczne tradycje pozaeuropejskich kultur. Studia nad Sztuką Orientu*, red. B. Łakomska – J. Malinowski, Warszawa 2009, 23-30.
- Ożóg M., *Kościół starożytny i powstanie sztuki przedstawieniowej*, „Roczniki Naukowe IH PWSZ w Głogowie” 1 (2009) 97-109.
- Ożóg M., *The Church and its influence on the representative art between 2nd and 4th century A.C.*, w: *Series Byzantina. Studia nad Sztuką Bizantyjską i Postbizantyjską*, t. 7, red. W. Deluga – M. Janocha, Warszawa 2009, Wydawnictwo Neriton, 7-14.
- Paczkowski C.M., *Rzeczywistość, symbol i tajemnica – Jerozolima w starożytnej literaturze chrześcijańskiej*, Wrocław 2009, Wydawnictwo św. Antoniego.
- Polański T., *Christian Oriental Churches in Greek, Syriac and Coptic texts*, „Grazer Beiträge” 27 (2010) 41-52.
- Polański T., *Paintings, Mosaics, Icons. A Syriac Hymn on the Cathedral of Edessa*, „Folia Orientalia” 44 (2008) 199-225.
- Polański T., *The cycles of childhood and miracles in Saint Sergius' church of Gaza in the Ecphrasis of Choricus*, w: *Hortus historiae* [1], 737-760.
- Polański T., *The Nilotic Mosaic in Saint Stephen's Church in Gaza in Choricus' description*, „Studies in Ancient Art and Civilisation” 13 (2009) 169-181.
- Próchniak D., *Kolumny i stele kommemoratywne w Armenii wczesnochrześcijańskiej*, w: *Symposium Kazimierskie VII* [1], 103-122.
- Rokosz M., „*Dziw najprzedniejszy w świecie, ten kamień*”. *O obelisku watykańskim*, w: *Hortus historiae* [1], 843-866.
- Skupińska-Løvset I., *Śłup jako obiekt upamiętniający. Wolno stojące kolumny w sanktuariach syryjskich*, w: *Symposium Kazimierskie VII* [1], 93-102.
- Sprutta J., *Gloryfikacja władzy ziemskiej w ikonie*, *SaeCh* 16 (2009) nr 2, 197-212.
- Sprutta J., *Ptaka w sztuce wczesnochrześcijańskiej III-IV wieku*, *AK* 154 (2010) z 3 (607), 535-544.
- Sprutta J., *Święci w walce ze złem w wybranych dziełach malarstwa ikonowego*, *AK* 155 (2010) z. 1 (608), 87-93.
- Sprutta J., „*Tetramorfos*” w teologii i ikonie – *AK* 155 (2010) z. 2 (609), 300-305.
- Stróż A., *O wieloznaczności terminu „memoria”*, w: *Symposium Kazimierskie VII* [1], 123-131.
- Uspenskij B.A., *Krzyż i koło. Z historii symboliki chrześcijańskiej*, tłum. i przedmowa B. Żyłko, Gdańsk 2010, Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria.
- Wróbel R., *Pastoforia*, *EK* XIV 1453-1454.

9. Biblia

- Baraniak M., *Aramejskie kefa' i greckie Pétros w logionie obietnicy prymatu (Mt 16, 18)*, *PrzRel* 2009, nr 2, 123-138.
- Bardski K., *Księga Tobiasza w interpretacji chrześcijańskiej*, *CT* 79 (2009), nr 4, 47-58.
- Bardski K., *Stworzenie kobiety (Rdz 2, 18-25) jako wczesnochrześcijańska alegoria narodzin Kościoła*, „*Scripturae Lumen*” 1 (2009) 283-290.
- Bardski K., *W kręgu symboli biblijnych*, Kraków 2010, Wydawnictwo Petrus.
- Cogiel M., „*Ja wam wskażę drogę jeszcze doskonalszą*” (1Kor 12, 31). *Pawłowy*

- model pedagogii miłości*, w: *Święty Paweł Apostoł* [1], 156-160.
- Częsz B., *Słowo Boże jako pokarm duchowy w nauczaniu Ojców Kościoła*, TPatr 6 (2009) 7-11.
- Czyżewski B., *Wykorzystanie teorii egzegezy biblijnej w duszpasterstwie okresu patrystycznego w świetle wybranych źródeł*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 147-159.
- Dec P., „*Klucze Piotra*” oraz funkcja „*wiązania*” i „*rozwiązania*” w Mt 16,19. *Retranslacja tekstu i analiza wybranych leksemów w świetle Biblii Hebrajskiej, tekstów z Qumran, Peszitty i Talmudu*, PrzRel 2009, nr 2, 139-155.
- Gacia T., *Święty Paweł w późnoantycznej i średniowiecznej poezji*, w: „*Perfundit orbem radiis*”. *Święty Paweł w dziejach monodii liturgicznej*, red. B. Bodzioch, Lublin 2010, 15-30.
- Gajewski W., „*Cheirotonéo*”: między wyborami a ordynacją. *Problem ustanawiania przezbiterów na podstawie Dz 14, 23 i 2Kor 8, 19*, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 150-171.
- Gajewski W., *Narodziny Jezusa z Nazaretu. Dylematy i propozycje*, „*Gdański Rocznik Ewangelicki*” 4 (2010) 125-197.
- Gajewski W., *Petra – Petros (Mt 16,18) w interpretacji Ojców Kościoła II-III wieku*, PrzRel 2009, nr 2, 185-210.
- Gajewski W., „*Zburzył mur – wrogość*” (Ef 2, 14). *Apostoła Pawła wizja jedności Żydów i pogan w Kościele*, w: *Christianitas Antiqua* 3 [1], 160-185.
- Gluchowski R., *Nawrócenie dworzanina królowej etiopskiej typem ewangelizacji bez granic. Społeczno-geograficzny wymiar Łukaszczyńskiego uniwersalizmu zbawczego w Dz 8,25-40*, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL.
- Górka B., *Bait czy Qahal? Co wiadomo, a czego nie wiadomo o Mt 16,16 19*, „*Scripta Biblica et Orientalia*” 2 (2010) 109-130.
- Górka B., *Janowa ekspozycja dyskursu o chlebie (J6, 25-58/59)*, „*Studia Religiosa*” 43 (2010) 35-56.
- Górka B., *Jezus a chleb. Interpretacja inicjacyjna J 6, 1-71*, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.
- Górka B., *Jezus wobec judaizmu i samarytanizmu w J 4,1-30.39-42*, „*Scripta Biblica et Orientalia*” 1 (2009) 215-243.
- Górka B., *Mt 16,13-20 w świetle hermeneutyki inicjacji*, PrzRel 2009, nr 2(232), 159-184.
- Górka B., *Społeczny i ewolucyjny charakter moralności wczesnochrześcijańskiej*, w: *Metodologia i problematyka socjologii moralności*, red. J. Baniak, Socjologia Religii 8, Poznań 2009, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny, 307-324.
- Jasiński A.S., *Św. Paweł: Szawel powołany do służby Ewangelii*, w: *Święty Paweł Apostoł* [1], 9-25.
- Jelonek T., *Mesjanizm*, Kraków 2009, Wydawnictwo Petrus.
- Karczewski M., *Kapłaństwo w Apokalipsie św. Jana 1, 4-8 w świetle lektury teologiczno-biblijnej*, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 172-189.
- Kiejdo K., *Motywy hellenistyczne w wizji czterech bestii (Dn 7, 2-7)*, CT 80 (2010) nr 1, 5-22.
- Kokoszko M., *Kilka słów o occie, który podano Chrystusowi na krzyżu*, w: *Hortus historiae* [1], 305-318.
- Korzec C., *Jaka egzegeza patrystyczna?: reguła wiary*, „*Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Biblistów Polskich*” 7 (2010) nr 7, 353-370.
- Kuśmirek A., *Świątynia jerozolimska w targumach*, CT 79 (2009) nr 2, 65-76.

- Łukasiewicz A., *The Parthian campaign of Trajan and the „signs” (semeia) of the Beast in the Apocalypse*, w: *Hortus historiae* [1], 359-366.
- Łuźniak A., *Listy św. Pawła w twórczości pisarzy chrześcijańskich II-V wieku*, w: *Św. Paweł – historia i współczesność*, red. J. Michalewski – T. Chlipała, Konferencje i Sesje Naukowe 5, Świdnica – Wrocław 2009, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Świdnickiej – Papieski Wydział Teologiczny, 25-37.
- Malina A., *Dlaczego Bóg chciał zabić Mojżesza?*, w: *Omnia tempus habent* [1], 218-229.
- Mejzner M., *Patrystyczna lektura Pisma Świętego*, w: *Apostolat słowa Bożego*, red. M. Kowalczyk, Biblioteka ITA 9, Warszawa 2010, Wydawnictwo UKSW, 40-53.
- Mejzner M., *Tars wczoraj i dziś*, „Miejsca Święte” 2009, nr 1(145), 2-5.
- Naumowicz J., „*Szaty ze skór*”: kara czy ratunek dla człowieka? *Patrystyczna interpretacja Rdz 3,21*, *VoxP* 30 (2010) t. 55, 463-475.
- Naumowicz J., *Ojciec nasz. W patrystyce*, w: *EK XIV* 450-453.
- Niesiołowski-Spano Ł., *Ślady kultu chronicznego w Biblii – hebrajski czasownik „arap*, w: *Timai* [1], 88-101.
- Ojcowie Kościoła komentują Biblię*, t. 2: *Nowy Testament, Ewangelia według św. Marka*, red. L. Misiarczyk, Ząbki 2009, Wydawnictwo APOSTOLICUM.
- Paczkowski C.M., *Amalek i Amalekici w źródłach biblijnych, judaistycznych i patrystycznych*, „*Quaestiones Selectae*” 16 (2009) z. 23, s. 85-113.
- Paczkowski C.M., *Rzeczywistość i symbolika świątyni jerozolimskiej w pismach wczesnochrześcijańskich II-III wieku*, *CT* 79 (2009) nr 2, 77-100.
- Paczkowski C.M., *Rzeczywistość, symbol i tajemnica – Jerozolima w starożytnej literaturze chrześcijańskiej*, Wrocław 2009, Wydawnictwo św. Antoniego.
- Pilarczyk K., *Literatura żydowska od epoki biblijnej do haskali: wprowadzenie religioznawcze, literackie i historyczne*, Kraków 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Pochwat J., *Abraham w świetle pism egzegetycznych Starego Testamentu Orygenes*, *VoxP* 30 (2010) t. 55, 535-552.
- Qumran. Pomiędzy Starym a Nowym Testamentem*, red. H. Drawnel – A. Piwowar, *Analecta Biblica Lublinensia* 2, Lublin 2009, Wydawnictwo KUL.
- Sawa R., *Palimpsest*, *EK XIV* 1159.
- Simonetti M., *Łk 1,35 w sporach chrystologicznych II i III wieku*, *SMa* 11 (2009) nr 2, 136-150.
- Słomka J., „*To czyńcie na moją pamiątkę*” (Łk 22, 19; 1Kor 11, 24-25) w egzegezie patrystycznej, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 41-48.
- Słomka J., *Recepcja Pawłowej teologii chrztu*, w: *Nieść nadzieję na współczesne areopagi. Otaczając troską życie. W roku św. Pawła Apostoła Narodów*, red. B. Biela, Katowice – Piekary Śląskie 2009, 71-82.
- Strzałkowska B., „*Nie ma już mężczyzny ani kobiety*” (Ga 3, 28). *Rzecz o kobietach u św. Pawła*, w: *Christianitas Antiqua* 3 [1], 137-149.
- Szczur P., *Medytacja słowa Bożego pokarmem dla duszy w ujęciu greckich Ojców Kościoła*, *TPatr* 6 (2009) 13-29.
- Szczur P., *Opus imperfectum in Matthaëum*, *EK XIV* 699-700.
- Tulej A., *Dziecko w starożytnej literaturze rabinicznej*, *WST* 22 (2009) nr 2, 576-63.
- Turek W., „*Kto trwa w miłości*”. *Pierwszy List św. Jana Apostoła w ujęciu wybranych pisarzy łacińskich okresu patrystycznego*, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.

- Urbański J., *Metafora herolda (κῆρυξ) w 1Tm 2, 7 i w 2Tm 1, 11. Znaczenie etymologiczne i teologiczne*, „Bielsko-Żywieckie Studia Teologiczne” 10 (2009) 289-302.
- Wróbel M.S., *The polemics in Jn 8: 31-59 in the context of Jewish and Christian literature*, „Roczniki Biblijne” 2 [57] @2010) 15-26.
- Zarzewny R., *Melchizedek w literaturze wczesnochrześcijańskiej*, SACH NS 9, Katowice 2009, Księgarnia św. Jacka.

9.1. Apokryfy

- Basiuk M., *Interpretacja Rdz 22,1-19 a informacje zawarte w „Księdze Jubileuszów” oraz 4Q225*, w: *Omnia tempus habent* [1], 205-217.
- Biblia Slavorum Apocryphorum. Novum Testamentum. Materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowej* (Łódź, 15-17 maja 2009 r.), red. G. Minczew – M. Skowronek – I. Petrov, Łódź 2009, Wydawnictwo Piktora.
- Eposy ugaryckie o Kerecie i Akhacie*, tłum. A. Tronina, „Scripturae Lumen” 1 (2009) 563-621.
- Historia i mądrość Achikara Asyryjczyka (syna Anaela, bratanka Tobiasza)*, tłum. M. Obidzińska, wprowadzenie A. Sarwa, seria: Święte Księgi, Święte Teksty, Sandomierz 2010, Wydawnictwo Armoryka.
- Księga Jaskini Skarbów to jest Meârath gazzê – Księga następstwa pokoleń czyli Historia patriarchów, królów i ich następców od stworzenia świata do ukrzyżowania Chrystusa*, tłum. z ang. M. Uram z wydania wersji syryjskiej przez E.A.W. Budge’a (London 1927), seria: Święte Księgi, Święte Teksty, Sandomierz 2010, Wydawnictwo Armoryka.
- Księga pszczoły*, tłum. z ang. J. Zachwieja z wydania E.A.W. Budge’a (Oxford 1886), seria: Święte Księgi, Święte Teksty, Wydawnictwo Armoryka, Sandomierz 2010.
- Mejzner M., *Tradycja czy legenda? Apokryfy o św. Jakubie Starszym*, „Miejsca Święte” 2010, nr 2(158), 8-9.
- Poloczek S., *Święty Piłat. Legendarne losy słynnego namiestnika*, „Mówią Wieki” 2010, nr 3, 10-13.
- Spór Cheruba z Lotrem (La soghitha du Chérubin et du larron)*, tłum. z syryjskiego M. Szmajdziński, „Scripturae Lumen” 2 (2010) 567-575.
- Sawa R., *Nauka Addaja*, EK XIII 827-828.
- Siemieniowski A.H., *Przyrodznawstwo w najstarszych pozabiblijnych tekstach chrześcijańskich*, w: *Stawać się chrześcijaninem dziś. Księga pamiątkowa z okazji siedemdziesiątych urodzin księdza profesora Michała Chłopowca*, red. T. Reroń, Wrocław 2009, Papieski Wydział Teologiczny, 389-401.
- Starowieyski M., *La figure de Judas dans la littérature apocryphe*, StPatr 45 (2010) 445-451.
- Testament Joba (Testamentum Hiobae)*, tłum. A. Tronina, „Scripturae Lumen” 2 (2010) 519-548.
- Witkowski W., *The fall of angels in Ethiopian tradition*, „Rocznik Orientalistyczny” 62 (2009) 240-249.
- Wyrocznie Sybilli*, tłum. A. Paciorek, Warszawa 2010, Oficyna Wydawnicza Vocatio.

9.2. Gnostycyzm

- De Fiore S., *Fenomen gnostycyzmu*, tłum. A. Brojek, „Zeszyty Karmelizańskie” 2009, nr 4, 106-110.

- Dembska A., *NHC VI, 52, 1-63, 32*, w: *Omnia tempus habent* [1], 176-189.
- Jesiotr M., *Fragmety gnostyckich epistoł i List do Flory Ptolemeusza jako forma szerzenia gnostyckiego nauczania*, *SaeCh* 16 (2009) nr 2, 5-12.
- Jesiotr M., *Gatunki literackie w listach z biblioteki z Nag Hammadi*, w: *Chrześcijananie w świecie późnego antyku* [1], 175-188.
- Myszor W., *Ezoteryzm gnostyków*, w: *Chrześcijananie w świecie późnego antyku* [1], 97-106.
- Myszor W., *Nag Hammadi*, *EK* XIII 640-642.
- Myszor W., *Paweł apostoł nauczycielem gnostyków?*, *VoxP* 29 (2009) t. 53-54, 483-494.
- Zmorzanka A.Z., *Człowiek i Syn Człowieka w wykładzie gnostyka Monoimosa*, w: *Omnia tempus habent* [1], 59-65.
- Zmorzanka A.Z., *Monojmos*, *EK* XIII 173.
- Zmorzanka A.Z., *Naasseńczycy*, *EK* XIII 607.
- Zmorzanka A.Z., *Ofici*, *EK* XIV 404-405.
- Zmorzanka A.Z., *Ogdoada*, *EK* XIV 411-412.

10. Patrystyka i średniowiecze (łacińskie i bizantyńskie)

- Aelred z Rievaulx, *O duszy*, tłum., wstęp i przyp. M. Czubak, Kęty 2009, Wydawnictwo Marek Derewiecki.
- Awicenna, *Księga wiedzy*, tłum. B. Składanek, Warszawa 2010, PWN.
- Balard M., *Łaciński Wschód. XI-XV wiek*, tłum. W. Ceran, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.
- Between paganism and Christianity in the North*, red. L.P. Słupecki – J. Morawiec, Rzeszów 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Blaza M., *Judaizm i bizantyjska tradycja liturgiczna*, *ŻD* 61 (2010) 67-72.
- Bonarek J., *Pers w Konstantynopolu. Z dziejów relacji bizantyńsko-tureckich w drugiej połowie XII wieku*, w: *Hortus historiae* [1], 819-834.
- Bonarek J., *Rzeźnik, pijak, zafajdaniec. Przydomki cesarzy bizantyńskich*, „Mówią Wieki” 2009, nr 10, 15-19.
- Brzeziński Z., *Wyobrażenie Etiopczyka w kulturze łacińskiego średniowiecza. Dziedzictwo grecko-rzymskie i nowe wątki*, „Nowy Filomata” 14 (2010) 279-296.
- Brzozecki S. – Frejlich J., *Nicefor I*, *EK* XIII 985-987.
- Cantarella G.M., *Comites aulae coelestis. Studia z historii, kultury i duchowości Cluny w średniowieczu*, tłum. A. Haase i in., *ŻM* 47 (Opracowania 10), Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Christianitas Romana. Studia ofiarowane Profesorowi Romanowi Michałowskiemu*, red. nauk. K. Skwierczyński, Warszawa 2009, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Dudek J., *Pęknięte zwierciadło. Kryzys i odbudowa wizerunku władcy bizantyńskiego od 1056 roku do ok. 1095 roku*, Zielona Góra 2009, Uniwersytet Zielonogórski.
- Ekkehard IV z Sankt Ggallen, *Przypadki klasztoru św. Galla*, Kraków 2010, Wydawnictwo Avalon.
- Eriugena Jan Szkot, *Periphyseon ks. III*, tłum. A. Kijewska, Kęty 2011, Wydawnictwo Marek Derewiecki.
- Filipczak P., *Julian, prefekt Konstantynopola (491 r.)*, w: *Hortus historiae* [1], 667-684.
- Gigilewicz E., *Paschalis I*, *EK* XIV 1411-1412.
- Gjuzlew W., *Wpływy bizantyńskie w średniowiecznej kulturze bułgarskiej*, „Przegląd

- Nauk Historycznych” 8 (2009) nr 1, 5-16.
- Gregorovius Ferdinand, *Historia miasta Rzymu w średniowieczu*, cz. I-IV, tłum., komentarz i red. H. Pietruszczak, Zgorzelec 2009, Henryk Pietruszczak.
- Herrin J., *Bizancjum. Niezwykłe dziedzictwo średniowiecznego imperium*, tłum. N. Radomski, Poznań 2010, Dom Wydawniczy Rebis.
- Janocha M., *Pantokrator*, EK XIV 1241-1243.
- Janowski P., *Nicefor Blemmydes*, EK XIII 988-989.
- Kokoszko M. – Buszewska K., *Pamięć o luksusie antyku w dziełach pisarzy bizantyńskich. Tradycja kuchni greckiej*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 233-240.
- Kompa A., *Pamięć najdawniejszej przeszłości w średniobizantyńskich źródłach konstantynopolińskich*, w: *Hortus historiae* [1], 795-818.
- Konstantynopol Nowy Rzym. Miasto i ludzie w okresie wczesnobizantyńskim*, red. M.J. Leszka – T. Wolińska, Warszawa 2011, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Kosiński R., *Dziecko na tronie. Panowanie Leona II, cesarza w latach 473-474*, „Prace historyczne” 136 (2009) 23-31.
- Kotłowska A., *Granice pamięci w kronikach wczesnobizantyńskich*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 195-200.
- Leszka M.J., *Cesarz w listach Teofilakta, arcybiskupa Ochrydy*, w: *Omnia tempus habent* [1], 170-175.
- Leszka M.J., *Dzieje Longina, brata cesarza Zenona*, w: *Hortus historiae* [1], 651-666.
- Leszka M.J., *Pamięć o bitwie pod Adrianopolem (378) w bizantyńskiej historiografii (V - pocz. IX w.)*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 211-223.
- Modzelewska B., *Nerses IV Sznorhali*, EK XIII 934.
- Modzelewska B., *Nicefor Bryennios*, EK XIII 989.
- Myszor W., *Średniowieczna religijność ludowa. Dualizm w świetle „Interrogatio Iohannis”*, „Studia Religioznawcze” 41 (2009) 11-19.
- Nastalska J., *Nicetas Stethatos*, EK XIII 1001-1002.
- Ó Cróinín D., *Irlandia średniowieczna (400-1200)*, tłum. i red. J. Szaciłło, Warszawa 2010, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Olszewski M., *Der Prolog zum Sentenzenkommentar des Augustinus Triumphus*, „Augustiniana” 59 (2009) 301-322.
- Pacaut M., *Dzieje Cluny*, tłum. A. Ziernicki, red. naukowa M.T. Gronowski, przedmowa D. Riche, ŻM 54, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Pachniak K., *Nauka i kultura muzułmańska i jej wpływ na średniowieczną Europę*, Warszawa 2010, Wydawnictwo TRIO.
- Polemika kluniacko-cysterska z XII wieku (Bernard z Clairvaux, Apologia do opata Wilhelma z Saint-Thierry, Piotr Czcigodny, List 28 do Bernarda z Clairvaux; Hugon z Amiens, Apologia; Traktat pewnego opata; Mnich Idung, Dysputa dwóch mnichów)*, tłum. E. Buszewicz, red. naukowa i wstęp M.T. Gronowski, ŻM 55, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Próchniak D., *Mojżesz z Kalankatujk*, EK XIII 57-58.
- Sawa R., *Paleologowie*, EK XIV 1142-1146.
- Series Byzantina VII. Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art*, ed. W. Deluga, Warszawa 2009, The Polish Society of Oriental Art – Cardinal Stefan Wyszyński University.
- Series Byzantina VIII. Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art. New Approaches to Byzantine Archaeology and Art. Proceedings of the Symposium on Byzantine*

- Art and Archaeology* (Cracow, September 8-10, 2008), ed. P.Ł. Grotowski – S. Skrzyniarz, Warszawa 2010, The Polish Society of Oriental Art – Cardinal Stefan Wyszyński University.
- Słownik łaciny średniowiecznej w Polsce*, t. 8, wyd. M. Rzepiela, Kraków 2009, Polska Akademia Nauk. Instytut Języka Polskiego.
- Szczur P., *Paschalis*, EK XIV 1411.
- Szegda M., *Nicetas Choniates*, EK XIII 1000-1001.
- Śrutwa J., *Nicefor II Fokas*, EK XIII 987-988.
- Tomasz z Akwinu, *Byt i istota*, tłum., wstęp. i komentarz W. Seńko, Ad Fontes 10, Kęty 2009, Wydawnictwo Marek Derewiecki.
- , *Kwestie dyskutowane o mocy Boga*, t. 2, z. 1: *O stworzeniu, O stworzeniu nieufor-mowanej materii*, red. M. Olszewski – M. Paluch – A. Dumala, Ad Fontes 13, Kęty 2009, Wydawnictwo Marek Derewiecki.
- , *Summa contra gentiles. Prawda wiary chrześcijańskiej w dyskusji z poganami, innowiercami i błędzącymi*, t. 3 oraz indeksy do tomów 1-3, tłum. Z. Włodek – W. Zega, Poznań 2009, Wydawnictwo „W drodze”.
- , *Kwestie dyskutowane o mocy Boga*, t. 3-4, seria: Ad Fontes 16 i 17, Kęty 2010, Wydawnictwo Marek Derewiecki.
- Turlej S., *Balkany w cieniu wojen Justyniana? Znaczenie relacji Prokopiusza*, w: *Hortus historiae* [1], 707-724.
- Turlej S., *Justynian i początki Słowian. Uwagi na temat teorii Florina Curty*, „Prace Historyczne” 137 (2010) 11-19.
- Warcaba K., *Batrachomyomachia czyli Homer w Bizancjum*, „Nowy Filomata” 14 (2010) 257-264.
- Wiewiorowski J., *Administracja cywilna późnorzymskiej diecezji Tracji za Justyniana Wielkiego (527-565)*, „Przegląd Nauk Historycznych” 9 (2010) nr 2, 21-44.
- Wiewiorowski J., *Zakres terytorialny jurysdykcji praetor Iustinianus Thraciae*, w: *Hortus historiae* [1], 685-706.
- Wolińska T., *Sposoby upamiętniania władców wczesnobizantyńskich w IV-VI wieku*, w: *Symposium Kazimierskie VII* [1], 149-164.
- Zając E., *Mojżesz bar Kefa*, EK XIII 58-59.

11. Autorzy

Acta Martyrum

- Męczeństwo Symeona Bar Sabbae*, tłum. J. Woźniak, w: *Polska syrologia* [1], 253-272.
- Burliga B., „*Gladio animadverti placuit*”: „*Acta S. Maximiliani*” 3 i dobrowolne męczeństwo chrześcijan w armii rzymskiej?, „*Studia Elbląskie*” 11 (2010) 47-61.

Akathistos

- Akatyst Zwiastowania Przenajświętszej Bogarodzicy*, oprac. i tłum. o. Gabriel (Krańczuk) Hagioryta, Hajnówka 2010, Wydawnictwo Bratczyk.

Ambrozjaster

- Turek W., „*Paulus servus Iesu Christi...*”. *Rz 1, 1 w egzegezie Ambrozjastra*, „*Biblica et Patristica Thoruniensia*” 3 (2010) 141-148.

Ambroży

- , *Objaśnienie Psalmu 118* (fragment), tłum. L. Gładyszewski, TPatr 7 (2010) 33-56.
- , *Mowy*, tłum. J. Czuj, Poznań 2010, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny (reprint).
- Babacz J., *Święty Ambroży wobec problemu nierówności majątkowej*, „Perspectiva” 8 (2009) nr 2, 5-12.
- Basiuk M., *Rola Księgi proroka Jonasza w nauczaniu św. Ambrożego*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 2 (2009) 127-138.
- Czecz B., *„Paradisus” jako stan człowieka po śmierci w interpretacji św. Ambrożego*, TPatr 7 (2010) 67-82.
- Nowak P.J., *Imperator Ecclesiae Filius – Ep. 75a, 36. Duszpasterska troska o rządzących w „Listach” św. Ambrożego do cesarzy*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 91-111.
- Nowak P.J., *Wybrane kwestie egzegezy Listu do Efezjan św. Pawła Apostoła w Listach św. Ambrożego z Mediolanu*, w: *Święty Paweł Apostoł* [1], 26-50.
- Sołomieniuk M., *Motyw płaczu w mowach żałobnych św. Ambrożego*, TPatr 7 (2010) 105-126.
- Swoboda A., *Nauka o odpowiedzialnym rodzicielstwie w wybranych pismach moralno-ascetycznych św. Ambrożego i moralno-pastoralnych św. Augustyna*, TPatr 7 (2010) 127-175.
- Turek W., *„Ten, który dał wierzących, da również i pomocników” (List 5, 7). Przymioty kandydatów do kapłaństwa w „Listach” św. Ambrożego*, StPł 28 (2010) 153-165.
- Wysocki M., *Idee eschatologiczne w mowach żałobnych św. Ambrożego*, TPatr 7 (2010) 83-104.
- Zagórski D., *Jezus Chrystus w „Expositio Evangelii secundum Lucam” św. Ambrożego*, TPatr 7 (2010) 57-66.
- Żurek A., *„Doctor meus... quem veneror ut patrem” – św. Ambroży w pamięci św. Augustyna*, w: *Omnia tempus habent* [1], 66-75.

Amfiloch z Ikonium

- Longosz S., *Amfilocha traktat „Przeciw heretykom: o fałszywej ascezie”*, VoxP 30 (2010) t. 55, 823-835.

Arnobiusz Starszy

- Armisen-Marchetti M., *Arnobe et l’„expérience” de l’enfant sauvage („Aduersus nationes” II 20-23)*, „Eos” 96 (2009) 357-373.

Atanazy Aleksandryjski

- Szewczyk P.M., *Człowieczeństwo Logosu według Atanazego Wielkiego*, Myśl Teologiczna 65, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.

Atenagoras

- Janiszewski P., *Dobro jako „przypadłość” Boga i Szatan jako „przypadłość” materii w „Prośbie za chrześcijanami” Atenagorasa*, w: *Hortus historiae* [1], 523-534.

Augustyn z Hippony

- , *Kazania o symbolu (Sermones 212-215)*, tłum. L. Gładyszewski, ŻMT 53, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM, 62-117.

- Baran G.M., *Motyw choroby w homiliach św. Augustyna do Ewangelii i pierwszego listu św. Jana Apostoła*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 541-561.
- Baran G.M., *Motyw synostwa Bożego w homiliach św. Augustyna do Ewangelii oraz Pierwszego Listu Jana Apostoła*, Tarnów 2010, Biblos.
- Czyżewski B., *Ocena „Liber regularum” Tykoniusza przez św. Augustyna*, „Studia Bydgoskie” 3 (2009) 235-247.
- Czyżewski B., *Osobowość kaznodziei na przykładzie „De doctrina christiana” i „De pastoribus” św. Augustyna*, TPatr 6 (2009) 55-73.
- Degórski B., *Św. Augustyn z Hippony – krzewiciel monastycyzmu w Afryce Łacińskiej*, w: *W pedagogicznej służbie narodów*, red. M. Włosiński, Włocławek 2009, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku, 123-133.
- Drożdż A., *Dwa style chrześcijańskiego nawrócenia*, w: *Omnia tempus habent* [1], 342-368.
- Eckmann A., *Bogactwo i ubóstwo w pismach świętego Augustyna*, w: *Zbytek i ubóstwo w starożytności i średniowieczu*, red. L. Kostuch – K. Ryszewska, Kielce 2010, Kieleckie Towarzystwo Naukowe, 263-271.
- Eckmann A., *Filozofia w życiu i twórczości św. Augustyna*, w: *Gaudium in litteris. Księga Jubileuszowa ku czci Księdza Arcybiskupa Profesora Stanisława Wielgusa*, red S. Janeczek – W. Bajor – M.M. Maciołek, Lublin 2009, Wydawnictwo KUL, 729-740.
- Eckmann A., *Kapłaństwo służebne biskupa i prezbitera w pismach świętego Augustyna*, VV 17 (2010) 275-302.
- Eckmann A., *Odpuszczenie grzechów w Kościele w nauczaniu świętego Augustyna*, VV 18 (2010) 245-259.
- Eckmann A., *Państwo Boże*, EK XIV 1252-1255.
- Eckmann A., *Poszukiwanie i widzenie Boga w życiu i nauczaniu świętego Augustyna*, VV 16 (2009) 211-228.
- Eckmann A., *Problem estetyczny i moralny teatru w pismach św. Augustyna*, „Roczniki Kulturoznawcze” 1 (2010) 135-144.
- Jundziłł J., *Początki mowy u małych dzieci w koncepcjach rzymskich intelektualistów, Augustyna i Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 245-258.
- Kaczmarek T., *«Seges Ecclesiae». Eklezjalny wymiar męczeństwa w nauczaniu św. Augustyna*, Scripta Theologica Thoruniensia 13, Toruń 2010, Wydawnictwo Naukowe UMK.
- Kijewska A., *Biografia jako exemplum. „Wyznania” świętego Augustyna*, w: *Philosophiae Itinera. Studia i rozprawy ofiarowane prof. Janinie Gajdzie-Krynickiej*, red. A. Pacewicz – A. Olejarczyk – J. Jaskóła, Wrocław 2009, 487-502.
- Kijewska A., *„Conversión del intelecto” y „Conversión de la voluntad” en las „Confesiones” de san Agustín*, w: *Metafísica y libertad. Comunicaciones presentadas en las XLVI Reuniones Filosóficas de la Universidad de Navarra*, ed. D. González Ginocchio, Cuadernos de Anuario Filosófico. Serie Universitaria 214, Pamplona 2009, 51-71.
- Mejzner M., *Dobry Pasterz a pasterze Kościoła w „Sermo” 46 św. Augustyna*, RBL 63 (2010) 231-247.
- Misiarczyk L., *Św. Paweł i „Corpus Paulinum” w „itinerarium spirituale” św. Augustyna*, StPł 37 (2009) 67-79.
- Nowakowski D., *Św. Augustyn a paradoks zła*, „Folia Philosophica” 23 (2010) 61-88.

- Pankiewicz R., *Od komunikacji do pamięci. „Memoria” jako rozmowa w czasie w świetle „Confessiones” św. Augustyna*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 75-84.
- Pochwat J., *Teksty maryjne św. Augustyna w „Homiliach na Ewangelię św. Jana”*, w: *Maryja Matka Ludu Bożego*, red. J. Kręcidło, *Studia Salettensia* 4, Kraków 2010, 74-103.
- Rzymiski J., *„Sanctus qui per se, et in se, et in sanctis suis sanctus est”. La santità di Dio nelle „Enarrationes in Psalmos” di sant’Agostino*, Roma 2009, Pontificia Universitas Sanctae Crucis.
- Swoboda A., *Owoce sakramentu małżeństwa. Refleksja teologiczno-pastoralna św. Augustyna*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 113-146.
- Szymańska-Kuta D., *Próba interpretacji augustyńskiego dialogu „De quantitate animae” 32, 69 w kontekście platońskiej teorii duszy*, „*Studia Religiosa*” 41 (2009) 83-103.
- Toczko R., *The Portrait of a Heretic. Pelagius and his Ideas in the Works of Augustine Written in the Years 415-418*, „*Eos*” 97 (2010) 309-312.
- Turek W., *„Ibi est finis; propter hoc currimus”. Św. Augustyn o celu życia w świetle „Prima Ioannis”*, w: *Finis legis Christus. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Wojciechowi Góralskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin*, red. J. Wroceński – J. Krajczyński, t. 2, Warszawa 2009, Wydawnictwo UKSW, 995-1004.
- Turzyński P., *„Christus totus” w myśli teologicznej św. Augustyna*, w: *Kościół starożytny* [1], 155-167.
- Żurek A., *„Doctor meus... quem veneror ut patrem” – św. Ambroży w pamięci św. Augustyna*, w: *Omnia tempus habent* [1], 66-75.
- Żurek A., *Katecheza przedchrześcijańska i mistagogiczna w Hipponie w czasach św. Augustyna*, *RBL* 62 (2009) nr 1, 25-36.

Bardesanes

Księga praw narodów, tłum. J. Woźniak, w: *Polska syrologia* [1], 231-252.

Bazyli Wielki

- Betlejko J., *Abriss der Anthropologie des hl. Basilius des Großen*, *AnCra* 41 (2009) 93-121.
- Betlejko J., *Niektóre z pojęć Παιδεία i Θεολογία według św. Bazylego Wielkiego*, *PS* 14 (2010) nr 26, 103-125.
- Betlejko J., *Zarys antropologii Św. Bazylego Wielkiego*, *AnCra* 41 (2009) 93-121.
- Dybski H., *Życie monastyczne w ujęciu Bazylego Wielkiego i Grzegorza z Nazjanzu*, „*Studia Teologiczne. Białystok – Drohiczyń – Łomża*” 28 (2010) 25-41.
- Jasiewicz A., *„Argumenta Consolatoria” w pismach św. Bazylego Wielkiego*, „*Studia Warmińskie*” 47 (2010) 71-78.
- Kochanek P., *Magie und Mantik in den Schriften des Basilius des Großen*, w: *Volks Glaube im antiken Christentum. Festschrift für Theofried Baumeister*, hrsg. H. Grieser – A. Merkt, Darmstadt 2009, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 322-338.
- Osek E., *Przyroda w pismach Bazylego Wielkiego*, Lublin 2009, TN KUL.
- Paprocki H., *Miejsca biblijne i patrystyczne w Liturgii św. Bazylego Wielkiego*, „*Elpis*” 2009, z. 19/20, 299-321.
- Siemieniowski A., *Biskupia posługa fides et ratio: przykład św. Bazylego*, w: *Illum oportet crescere. Księga pamiątkowa dla uczczenia Kardynała Zenona*

- Grocholewskiego*, red. W. Irek – G. Sokołowski, Wrocław 2009, Papieski Wydział Teologiczny, 27-42.
- Szablewska E., „*Mowa do Młodych*” św. Bazylego Wielkiego. *Współczesne próby oceny, interpretacje oraz inspiracje zawartych w niej koncepcji pedagogicznych*, „*Colloquia Litteraria*” 8/9 (2010)
- Widok N., *Zasady odprawiania pokuty według „Listów kanonicznych” Bazylego Wielkiego*, w: *Wezwani do nawrócenia. Z teologii pokuty i pojednania*, red. E. Mateja – R. Pierskała, Opolska Biblioteka Teologiczna 114, Opole 2009, 23-36.
- Żurek A., *Święty Bazyli Wielki*, Wielcy Ludzie Kościoła, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.

Benedykt

- , *Reguła*. Grzegorz Wielki, *Dialogi* (ks. II), tłum. A. Świderkówna, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Bianchi P.G., *Duchowość i zarządzanie czyli „Reguła” św. Benedykta w strategii przedsiębiorstwa*, tłum. D. Stanicka-Apostół, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Dąbek T.M., *Odniesienie do osoby i tekstów św. Pawła w „Regule” św. Benedykta*, Kraków 2009, Petrus.
- Dąbek T.M., *Wokół „Reguły” św. Benedykta*, Kraków 2009, Petrus.
- Hume G.B., *Pochwała Benedykta*, tłum. M. Beyer, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Zatorski W., *Dziesięciokrąg. Dziesięć kręgów benedyktyńskiej duchowości*, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Zatorski W., *Podstawy duchowości lidera czyli charyzmat przywództwa według „Reguły” św. Benedykta*, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.

Boecjusz

- , *Komentarz do „Hermeneutyki” Arystotelesa*, z. 1-2, tłum. i wstęp T. Tiuryn, seria: Ad Fontes 15, 1-2, Kęty 2010, Wydawnictwo Marek Derewiecki.
- Kijewska A., *Boecjusz jako pośrednik między starożytnością a średniowieczem*, w: *Spotkania Klubu Historii Idei*, t. 2: 2004-2007, red. E. Śnieżyńska-Stolog, Kraków 2009, 25-28.
- Kijewska A., *Boecjusz*, on-line: urts173.uni-trier.de:8080/Cusanus/artikel/boethius
- Tiuryn T., *Boecjusz i problem uniwersaliów*, Wrocław 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

Cezary z Arles

- , *Kazania* 124-130, tłum. J. Dybczyńska, TPatr 6 (2009) 143-166
- Dybczyńska J., *Egzegeza alegoryczna w kazaniach Cezarego z Arles jako narzędzie głoszenia słowa Bożego*, TPatr 6 (2009) 121-142.
- Pochwat J., *Nowotestamentalny wymiar eschatologii. Studium „Kazań do ludu” św. Cezarego z Arles*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 223-237.
- Wygralak P., *Pogłębienie wiary w oparciu o Pismo Święte według św. Cezarego z Arles*, TPatr 6 (2009) 95-107.
- Żurek A., „*Kościół jako nowy Izrael*” w świadomości Kościoła starożytnego – na przykładzie Cezarego z Arles, w: *Chrześcijananie w świecie późnego antyku* [1] 43-53.

Codex Theodosianus

Świętoń A., *Humanitaryzm w rzymskim późnoantycznym ustawodawstwie cesarskim na przykładzie konstytucji zamieszczonych w CTh 9.3.1 De custodia rerum*, „Studia Prawnoustrojowe” 9 (2009) 43-54.

Cyprian z Kartaginy

Słomka J., *Eklezjalno-teologiczne podstawy praktyki pokutnej wprowadzonej przez Cypriana w Kartaginie*, ŚSHT 42 (2009) nr 2, 24-37.

Turek W., *Od Kościoła charyzmatyczno-duchowego do instytucjonalno-hierarchicznego: Tertulian i Cyprian*, w: *Kościół starożytny* [1], 77-96.

Wysocki M., *Eschatologia okresu prześladowań na podstawie pism Tertuliana i Cypriana*, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL.

Wysocki M., *Eschatologiczna nagroda w pismach św. Cypriana*, „Roczniki Historii Kościoła” 1 [56] (2009) 33-48.

Wysocki M., *Królestwo Boże w myśli pisarzy afrykańskich III w. na przykładzie Tertuliana i św. Cypriana*, „Scripturae Lumen” 1 (2009) 391-413.

Wysocki M., *Oratio Cypriani*, EK XIV 709.

Wysocki M., *Prezentacja dysertacji doktorskiej: Ks. Marcin Wysocki, Eschatologia okresu prześladowań na podstawie pism Tertuliana i Cypriana*, „Roczniki Historii Kościoła” 1 [56] (2009) 232-238.

Wysocki M., *Przebaczenie w pismach św. Cypriana z Kartaginy*, VV 18 (2010) 187-211.

Cyryl Aleksandryjski

Huculak B.J., *Pochodzenie Ducha Świętego także od Syna według Cyryla Aleksandryjskiego*, w: *In persona Christi* [1], 227-237.

Damazy I, papież

Salamonowicz-Górska I., *Hymny o świętej Agacie*, w: *Omnia tempus habent* [1], 190-192.

Didache

Lewandowska J., *Dwie drogi w życiu człowieka („Didache” i „List Barbaby”)*, „Colloquia Theologica Ottoniana” 2009, nr 2, 107-113.

Dionizy Areopagita Pseudo-

Czyżewski B., *Obrzęd święceń duchownych i ich znaczenie teologiczne w traktacie „O hierarchii kościelnej” Pseudo-Dionizego Areopagity*, w: *Memoriale Domini. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Jerzemu Stefańskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. M. Olczyk – W. Radecki, Gniezno 2010, 71-80.

Stępień T., *Pseudo-Dionizy Areopagita – chrześcijanin i platonik. Polemiczne aspekty pism „Corpus Dionysiacum” w kontekście mowy św. Pawła na Areopagu (Dz 17, 22-31)*, Warszawa 2010, Wydawnictwo Fronda.

Doroteusz z Gazy

--, *Pisma ascetyczne*, tłum. M. Borkowska, oprac. i komentarz M. Borkowska – Sz. Hiżycki, wstęp L. Nieścior, ŻM 51, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.

Dydym Aleksandryjski

- Pancerz R.M., *Hermeneutyka antropomorfizmów biblijnych u Dydyrna Ślepego*, VoxP 30 (2010) t. 55, 521-534.
- Pancerz R.M., *Zarys doktryny Dydyrna Ślepego o duszy Chrystusa*, „Przegląd Kalwaryjski” 14 (2010) 77-88.
- Szymańska-Kuta D., *Dydym Ślepy – mistrz szkoły aleksandryjskiej (przegląd źródeł)*, „Studia Religiologica” 43 (2010) 77-92.

Efrem Syryjczyk

- , *Słowo wstępne do Komentarza Listu do Hebrajczyków*, tłum. J. Iluk, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 104-106,
- , *O kapłaństwie*, tłum. J. Iluk, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 107-111.
- Nawara M., *Wiara warunkiem rozumienia słowa Bożego według świętego Efrema Syryjczyka*, TPatr 6 (2009) 109-120.
- Nowicki P., *Przyczynki do składni w Memra św. Efrema*, w: *Polska syrologia* [1], 145-184.
- Skórzewska A., *Teologia symbolu w dziełach św. Efrema*, AK 153 (2009) z 1 (602), 143-156.
- Uciecha A., *Polemika św. Efrema z manicheizmem w „Refutationes”*, SACH NS 8, Katowice 2009, Księgarnia św. Jacka.
- Uciecha A., *Węże, skorpiony i inne zwierzęta w języku polemicznym Efrema Syryjczyka*, w: *Omnia tempus habent* [1], 157-169.

Eugipiusz

- Kasprzak D., *Przepisy dotyczące ubóstwa monastycznego w Regule Eugipiusza (ok. 530-535)*, w: *Lex Tua Veritas. Księga pamiątkowa dedykowana Jego Magnificencji Księdzu Profesorowi Janowi Maciejowi Dyduchowi z okazji 70. rocznicy urodzin*, red. P. Majer – A. Wójcik, Kraków 2010, WN UPJPII, 137-145.

Eustacjusz

- Kasprzak D., *Eustacjański kontekst doktryny o ubóstwie monastycznym w pismach ascetycznych Bazylego Wielkiego*, VoxP 30 (2010) t. 55, 257-273.

Euzebiusz z Cezarei

- Kotłowska A., *Obraz dziejów w „Chronici Canones” Euzebiusza z Cezarei*, Poznań 2009, Wydawnictwo Poznańskie.
- Toczko R., *O arianizmie Euzebiusza z Cezarei raz jeszcze – głos w dyskusji*, w: *Uschylku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 101-126.
- Wróblewski P., *„Vita Constantini” Euzebiusza z Cezarei – zagadnienie gatunku literackiego*, w: *Chrześcijaństwo w świecie późnego antyku* [1], 201-216.

Ewagriusz z Pontu

- Bunge G., *Modlitwa ducha. Studia o traktacie „De oratione” Ewagriusza z Pontu*, tłum. J. Bednarek – A. Ziernicki, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Bunge G., *Ojcostwo duchowe. Chrześcijańska gnoza u Ewagriusza z Pontu*, tłum. A. Jastrzębski – A. Ziernicki, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.

- Bunge G., *Wino demonów. Nauka Ewagriusza z Pontu o gniewie i łagodności*, tłum. A. Ziernicki, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Cyrek O., *Negatywne postawy moralne u anachoretów i cenobitów egipskiej pustyni z IV wieku na podstawie pism Ewagriusza z Pontu i „Reguły” Pachomiusza*, „Nowy Filomata” 14 (2010) 297-302.
- Misiarczyk L., *Osiem logismoi w pismach Ewagriusza z Pontu*, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Nieścior L., *Smutek w nauce Ewagriusza z Pontu*, ŻD 2009, nr 59, 24-34.

Filostorgiusz

- Stachura M., *Walka państwa rzymskiego z pogaństwem i herezją w oczach późnoantycznych historyków: Filostorgiosa, Sokratesa, Sozomenosa, Teodoreta*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 127-148.

Fizjolog

- Czyżewski B., *Alegoryczna interpretacja właściwości ptaków według „Fizjologa”*, w: „*Credidimus caritati*”. *Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin*, red. M. Olczyk – P. Podeszwa, Gniezno 2010, 39-52.

Focjusz

- Ashwin-Siejkowski P., *Clement of Alexandria on Trial. The Evidence of „Heresy” from Photius’ „Bibliotheca”*, Suppl. to *Vigiliae Christianae* 101, Leiden 2010, Brill.

Gaudenty z Brescii

- Degórski B., *Eucharystia w „Traktatach” św. Gaudentego z Brescji*, DPa 19 (2010) 74-83.
- Degórski B., *Piotr i Paweł w „Tractatus” XX św. Gaudentego z Brescji*, w: *Omnia tempus habent* [1], 76-88.

Gennadiusz z Marsylii

- Misiarczyk L., *Dekret Concilium Nicaenum i Concilium Carthaginense Quartum scilicet Statua Ecclesiae Antiqua Genadii Massiliensis w Pontyfikale Płockim z XII wieku*, StPł 38 (2010) 119-129.
- Misiarczyk L., *The Decree of Concilium Nicaenum and Concilium Carthaginense Quartum scilicet Statuta Ecclesiae Antiqua Genadii Massiliensis in medieval Pontifical of Plock*, w: *Omnia tempus habent* [1], 193-204.

Grzegorz Palamas

- Sprutta J., *Palamizm a ikona*, PST 24 (2010) 163-174.

Grzegorz Wielki

- , *Księga reguły pasterskiej*, tłum., wstęp i objaśnienia J. Czuj, POK 22, Poznań 2009, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny (reprint).
- Buliński R., *Program pracy duszpasterskiej papieża Grzegorza Wielkiego w świetle ekshortacji pastoralnych zawartych w „XL Homiliarium in Evangelia”*, „Roczniki Pastoralno-Katechetyczne” 1 (2009) 151-166.

- Kashchuk O., *Niebiańskie szczęście jako komunia z Bogiem w nauczaniu Grzegorza Wielkiego*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 239-254.
- Lewandowicz J., *Warunki skutecznego głoszenia słowa według Grzegorza Wielkiego na podstawie „Liber regulae pastoralis”*, TPatr 6 (2009) 75-93.
- Nieścior L., *Asceza kapłańska w świetle „Księgi Reguly Pasterskiej” św. Grzegorza Wielkiego*, w: *Sztuka bycia księdzem. Poradnik*, red. J. Augustyn, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM, 163-171.
- Salij J., *Papież Grzegorz Wielki jako komentator Księgi Hioba*, CT 79 (2009) nr 4, 115-120.
- Święty Benedykt, *Reguła*. Grzegorz Wielki, *Dialogi* (ks. II), tłum. A. Świderkówna, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Wolińska T., *Polityka, przyjaźnie i podarunki w świetle korespondencji papieża Grzegorza Wielkiego*, „*Studia Religioznawcze*” 41 (2009) 141-156.

Grzegorz z Nazjanzu

- Dybski H., *Życie monastyczne w ujęciu Bazylego Wielkiego i Grzegorza z Nazjanzu*, „*Studia Teologiczne. Białystok – Drohiczyń – Łomża*” 28 (2010) 25-41.
- Łukasiuk T., *Nauka o poznaniu Boga w „Mowach teologicznych” św. Grzegorza z Nazjanzu*, „*Studia Warmińskie*” 46 (2009) 237-254
- Szablewska E., *Koncepcje pedagogiczne Grzegorza z Nazjanzu*, „*Pieniądze i Więź*” 14 (2009) nr 4, 7-16.
- Zagórski D., *Egzegeza Księgi Jonasza w pismach Grzegorza z Nazjanzu*, „*Biblica et Patristica Thoruniensia*” 2 (2009) 115-125.
- Zagórski D., *Pasterska troska o dziewice poświęcone Bogu w pismach Grzegorza z Nazjanzu*, „*Roczniki Historii Kościoła*” 2 [57] (2010) 6-18.
- Zagórski D., *Wyznaczniki doskonałości chrześcijańskiej w świetle ekshortacji pastoralnych Grzegorza z Nazjanzu*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 49-67.

Grzegorz z Nyssy

- , *Homilie do Eklezjastesa*, tłum. M. Przyszychowska, ŻMT 51, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- , *Życie Mojżesza*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp M. Przyszychowska, ŻMT 50, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.
- Drzyżdzyk Sz. – Haberka S., *Koncepcje apokatastazy Grzegorza z Nyssy i Izaaka Syryjczyka*, „*Bielsko-Żywieckie Studia Teologiczne*” 11 (2010) 55-74.
- Naumowicz J., *Monasticism*, w: *The Brill Dictionary of Gregory of Nyssa*, ed. L.F. Mateo-Secco – G. Maspero, Leiden – Boston 2010, 506-508.
- Przyszychowska M., *Nauka o łasce w dziełach świętego Grzegorza z Nyssy*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2010.
- Szczerba W., *Problem przeobstwienia na tle apofatycznej teologii Grzegorza z Nyssy*, „*Filozofia Religii*” 5 (2009) 283-299.

Hieronim

- , *Listy*. Tekst łacińsko-polski, tłum. J. Czuj, t. 1 (*Listy 1-50*), t. 2 (*Listy 51-79*), oprac. i noty M. Ożóg, tekst łac. przygotował H. Pietras, ŻMT 54-55, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM.

- Czyżewski B., *Orygenesowe elementy egzegezy i nauki w komentarzu „Do Księgi Jonasza” św. Hieronima*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 2 (2009) 139-150.
- Degórski B., *Anhang II* [wydanie krytyczne i tłumaczenie polskie *Vita S. Pauli Primi Eremitae* św. Hieronima znajdującej się w: *Vita divi Pauli*, Matthias Milcher librarius Budensis, Venetiis 1511], w: *Archivum Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae. Fontes X*, ed. S. Świdziński, Coesfeld 2009, 144-157.
- Degórski B., *Le „Beatitudini” nel „Commentarium in Matthaëum” di san Girolamo*, „Cuestiones Teológicas” 37 (2010) 265-280.
- Degórski B., *I manoscritti della „Vita Sancti Pauli Primi Eremitae” di San Girolamo conservati nelle biblioteche di Roma (esclusa la Biblioteca Apostolica Vaticana)*, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL.
- Degórski B., *Przyroda pustyni jako „stworzenie” u św. Hieronima*, w: *Wiedza w służbie dobra człowieka*, red. M. Włosiński, Włocławek 2010, 71-82.
- Degórski B., *Stan badań nad „Vita S. Pauli Primi Eremitae” św. Hieronima*, w: *Archivum Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae. Dissertationes V*, red. S. Świdziński, Coesfeld 2010, 161-222.
- Gburek A., *Wykroczenia na tle seksualnym w listach św. Hieronima*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 563-578.
- Gładyszewski L., *Sposoby odkrywania treści ksiąg biblijnych według św. Hieronima*, TPatr 6 (2009) 31-37.
- Ożóg M., *Saint Jerome and veritas hebraica on the basis of the correspondence with Saint Augustine*, VoxP 30 (2010) t. 55, 511-521.
- Podeszwa P., *Prorok Jonasz zapowiedzią Chrystusa w świetle „Komentarza do Księgi Jonasza” św. Hieronima*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 2 (2009) 151-170.
- Szram M., *Pamięć o świętych chrześcijańskich w listach św. Hieronima*, w: *Symposium Kazimierskie VII* [1], 59-74.
- Zgraja B., *Ideal wdowieństwa w „Listach” św. Hieronima*, STHŚO 30 (2010) 441-457.

Hilary z Arles

- , *Kazanie o życiu św. Honorata*. Honorat z Marsylii, *Żywot św. Hilarego Biskupa Arles*, tłum. P. Nehring – B. Bibik, ŻM 48, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.

Hilary z Poitiers

- Kołosowski T., *Chrześcijaństwo IV wieku wobec Żydów i pogan. Stanowisko św. Hilarego z Poitiers*, w: *Chrześcijaństwo w świecie późnego antyku* [1], 29-42.
- Kołosowski T., *Św. Paweł Apostoł i jego nauka w świetle pism św. Hilarego z Poitiers*, w: *Święty Paweł Apostoł* [1], 51-62.

Hipolit

- Giłski M., *Maryja w pismach św. Hipolita*, SMa 11 (2009) nr 2, 86-94.

Honorat z Marsylii

- Hilary z Arles, *Kazanie o życiu św. Honorata*. Honorat z Marsylii, *Żywot św. Hilarego Biskupa Arles*, tłum. P. Nehring – B. Bibik, ŻM 48, Kraków 2009, Wydawnictwo Benedyktynów.

Ignacy Antiocheński

- Widok N., *Cechy konstytutywne wspólnoty kościelnej w nauczaniu Ignacego Antiocheńskiego*, w: *Kościół starożytny* [1], 37-49.
- Widok N., *Chryzologiczna koncepcja nadziei w „Listach” Ignacego z Antiochii*, *VoxP* 28 (2008) t. 52/2, 1213-1222.
- Widok N., *Ignacy z Antiochii wobec ugrupowań chrześcijańskich w Efezie. Postulat jedności chrześcijan w osobie jednego biskupa*, „*Nomos*” 2010, nr 71/72, 83-88.
- Widok N., *Podstawy jedności kościelnej w świetle „Listów” Ignacego Antiocheńskiego*, „*Sacrum et Profanum*” 4 (2009) 51-56.
- Widok N., *The community-creating characteristics of faith in the teaching of Ignatius of Antioch*, „*Вісник СевНТУ. Серія: Філософія*” 103 (2010) 125-127.

Ireneusz z Lyonu

- Częsz B., *Maryja w nauczaniu św. Ireneusza z Lyonu*, *SMA* 11 (2009) nr 2, 70-85
- Częsz B., *Związek Ducha Świętego z Kościołem w ujęciu świętego Ireneusza i w interpretacji montanistycznej*, *Studia i Materiały UAM WT* 131, Poznań 2010.
- Dekert T., *Satan jako apostates u Justyna Męczennika i Ireneusza z Lyonu w świetle opisu buntu aniołów w 2 Księdze Henocha (29,2-5; 31,3-6)*, „*Studia Religioznologiczne*” 43 (2010) 29-33.
- Idea udziału człowieka w życiu Bożym i Abraham w pismach Ireneusza z Lyonu*, red. A. Uciecha, *SACH NS* 10, Katowice 2010, Księgarnia św. Jacka.
- Kochaniewicz B., *Antyteza Ewa-Maryja w „Adversus haereses” św. Ireneusza z Lyonu. Perspektywa apologetyczna*, *PST* 23 (2009) 89-102.
- Kocima Ł., *Abraham w pismach Ireneusza z Lyonu*, *SACH NS* 10 (2010) 123-270.
- Matuszewski K., *Idea udziału człowieka w życiu Bożym w pismach Ireneusza z Lyonu*, *SACH NS* 10 (2010) 19-122.
- Murawski R., *Najstarszy katechizm Kościoła Ireneusza z Lyonu*, w: *In persona Christi* [1], 149-157.
- Myszor W., *Gnostycyzm i teologia Ireneusza z Lyonu. Zagadnienia wybrane*, *SACH NS* 11, Katowice 2010.
- Myszor W., *Ireneusz z Lyonu: dzieło zbawienia i odnowy świata (w świetle komentarza do Rz 8, 19-21)*, w: *In persona Christi* [1], 143-148.
- Myszor W., *Solus Paulus – spór Ireneusza z Lyonu z gnostykami o interpretację nauki św. Pawła Apostoła (na przykładzie 1Kor 2, 6-15)*, w: *Święty Paweł Apostoł* [1], 85-96.
- Słomka J., *Ireneusz i przebóstwienie człowieka*, *ŚSHT* 42 (2009) nr 1, 97-104.
- Turek W., *Alcuni testi paolini e il peccato contro lo Spirito Santo in Ireneo* (ristampa), w: *Paolo di Tarso. Archeologia – storia – ricezione*, t. 3, a cura di L. Padovese, Torino 2009, 137-152, Effatà Editrice.

Izaak z Niniwy

- , *Gramatyka życia duchowego*, wstęp i przekład z j. włoskiego J. Słomka, *BOK* 25, Kraków 2010.
- Drzyżdżyk Sz. – Haberka S., *Koncepcje apokatastazy Grzegorza z Nyssy i Izaaka Syryjczyka*, „*Bielsko-Żywieckie Studia Teologiczne*” 11 (2010) 55-74.

Jan Chryzostom

- , *O miłości (De caritate)*, CPG 4633, PG 60, 773-776), tłum. J. Iluk, w: *Miłość*

- w *czasach dawnych*, red. B. Możejko – A. Pater, Gdańsk 2009, 24-27.
- , *O miłości (Ecloga de dilectione, CPG 4684, PG 63, 567-580)*, tłum. J. Iluk, w: *Miłość w czasach dawnych*, red. B. Możejko – A. Pater, Gdańsk 2009, 27-39.
- , *Homilie na List do Hebrajczyków (In epistulam ad Hebraeos argumentum et homiliae XII-XIX, PG 63, 95-144)*, tłum. J. Iluk, w: *Christianitas Antiqua 2* [1], 27-96.
- , *Jakie kobiety należy brać za żony (Quales ducendae sint uxores)*, tłum. T. Krynicka, wstęp i komentarz S. Longosz, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 599-621.
- , *Kazanie o godnym życiu we wspólnocie [Peri politeias] (In principium Actorum hom. 2)*, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 623-636.
- , *Mowa VII przeciwko judaizantom i Żydom 4-6*, tłum. J. Iluk, w: *Christianitas Antiqua 2* [1], 98-103.
- Benedykt XVI, *List Apostolski z okazji 1600. rocznicy śmierci św. Jana Chryzostoma*, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 7-17.
- Czyżewski B., „*Pater familias*” i jego zadania według św. Jana Chryzostoma, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 205-221.
- Drączkowski F., *Koncepcja wychowania chrześcijańskiego w ujęciu Klemensa Aleksandryjskiego oraz Jana Chryzostoma*, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 313-327.
- Duda J., *Miejsce niewolników w rodzinie chrześcijańskiej według Jana Chryzostoma*, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 259-270.
- Eckmann A., *Biblijne podstawy Chryzostomowego programu wychowania dzieci*, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 329-335.
- Iluk J., „*Apistia*” nie rozrywa małżeństwa. Jan Chryzostom o małżonku (-nce) spoza chrześcijańskiej politei, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 175-189.
- Iluk J., „*Naszą oikumene widzę chrześcijańską*”, czyli o zwycięstwie Ewangelii w homiliach Jana Chryzostoma, w: *Album Gdańskie*, red. J. Data – B. Oleksowicz, Gdańsk 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 39-53.
- Iluk J., *Jana Chryzostoma wizja chrześcijańskiej oikumene*, w: *Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich*, t. 2: *Historia, język, kultura*, red. Z. Abramowicz – J. Ławski, Białystok 2010, Wydawnictwo Trans Humana.
- Iluk J., *Judaizanci problemem apostoła Pawła i Jana Chryzostoma z Antiochii*, w: *Christianitas Antiqua 3* [1], 39-63.
- Iluk J., *Kapłan w homiliach Jana Chryzostoma objaśniających List do Hebrajczyków*, w: *Christianitas Antiqua 2* [1], 15-25.
- Iluk J., *Miłość (agape) w nauczaniu Jana Chryzostoma. Późnoantyczna pragmatyka chrześcijańskiego życia*, w: *Miłość w czasach dawnych*, red. B. Możejko – A. Paner, Gdańsk 2009, 17-40.
- Jundził J., *Początki mowy u małych dzieci w koncepcjach rzymskich intelektualistów, Augustyna i Jana Chryzostoma*, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 245-258.
- Jurkiewicz J., „*Mater familias*” w nauczaniu św. Jana Chryzostoma, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 223-231.
- Kaczmarek S., *Miłość przebacząca i jednocząca w świetle „Homilii na Ewangelie wg św. Mateusza” Jana Chryzostoma*, *VV 18* (2010) 213-244.
- Kochańczyk-Bonińska K., *Traktat Jana Chryzostoma „O wychowaniu dzieci” i jego stosunek do traktatu „O wychowaniu dzieci” Pseudo-Plutarcha*, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 393-406.
- Kołosowski T., *Miejsce ludzi starszych w procesie wychowania młodzieży według Jana Chryzostoma*, *VoxP 29* (2009) t. 53-54, 271-279.

- Krynicka T., *Przymioty i zadania żony w myśli Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 113-121.
- Longosz S., *Rodzina kościołem domowym w myśli św. Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 281-312.
- Longosz S., *Śpiew w rodzinie środkiem wychowania w pedagogii św. Jana Chryzostoma*, „Roczniki Nauk o Rodzinie” 1 (2009) 13-55.
- Nieścior L., *Monastyczny kontekst Chryzostomowej koncepcji wychowania dzieci w „Adversus oppugnatores vitae monasticae”*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 447-457.
- Osek E., *Chryzostomowa terminologia wychowania*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 337-391.
- Ożóg M., *Ceremonia zawierania małżeństw w pismach Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 175-191.
- Ożóg M., *Ceremonie zawarcia małżeństwa w relacji św. Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 159-173.
- Salamon M., *Arsakios, Attyk i tradycja historyczna o wygnaniu Jana Chryzostoma*, w: *Hortus historiae* [1], 563-576.
- Stawoska-Jundziłł B., *Małe dzieci w chrześcijańskiej epigrafice miasta Rzymu i w nauczaniu Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 233-243.
- Stebnicka K., *Jezabel i Eudoksja – dwie królowe. Przyczynek do dziejów konfliktu Jana Chryzostoma z cesarzową Eudoksją*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 149-174.
- Strękowski S., *Wychowanie dzieci najważniejszym zadaniem rodziców według Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 407-420.
- Szczur P., *Cele chrześcijańskiego małżeństwa w nauczaniu Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 95-111.
- Szczur P., *Ideał doskonałości chrześcijańskiej według Jana Chryzostoma*, SSan 17 (2010) 197-221.
- Szczur P., *Jan Chryzostom wobec sprzecznych wypowiedzi św. Pawła*, w: *Święty Paweł Apostoł* [1], 97-117.
- Szczur P., *Niewolnictwo jako problem duszpasterski w nauczaniu Jana Chryzostoma*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 69-89.
- Szczur P., *Rewolta podatkowa w Antiochii (387) w świetle przekazów Jana Chryzostoma i Libaniasza. Retoryka i fakty historyczne*, „Roczniki Historii Kościoła” 1 [56] (2009) 49-75.
- Tyburowski K., *Wzajemna wierność małżeńska w nauczaniu Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 135-144.
- Uciecha A., *Religijny program wychowania w ujęciu Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 421-432.
- Wasilewski S., *Metody wychowawcze św. Jana Chryzostom*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 433-445.
- Widok N., *Bóg i prarodzice w refleksji Jana Chryzostoma nad Księgą Rodzaju*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 191-204.
- Wysocki M., *Świętość i sakramentalność małżeństwa w myśli Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 145-157.
- Zagórski D., *Nierozzerwalność małżeństwa w myśli Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 123-133.
- Zmorzanka A.Z., *Wychowanie dziewcząt w nauczaniu Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 459-480.

Żurek A., *Zaślubiny ziemskie i zaślubiny duchowe w tajemnicy chrztu według św. Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 83-93.

Jan Damasceński

--, *III mowa obronna przeciw tym, którzy odrzucają święte obrazy (Contra imaginum calumniatores)*, wstęp i tłum. M.M. Dylewska, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 637-651.

Dylewska M.M., *Świętego Jana Damasceńskiego teologia ikony*, „Ethos” 23 (2010) nr 1, 21-28.

Grzywaczewski J., *Wizja Boga w chrześcijaństwie i w islamie według Jana Damasceńskiego*, CT 79 (2009), nr 3, 39-57.

Zhyrkova A., *Hypostasis – the principle of individual existence in John of Damascus*, „The Journal of Eastern Christian Studies” 61 (2009) 101-130.

Jan Kasjan

--, *O wiedzy duchowej. Rozmowa XIV z ojcem Nesterosem*, tłum. A. Nocoń, wstęp Sz. Hiżycki, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.

--, *O przyjaźni. Rozmowa XVI z abba Józefem*, tłum. i wstęp A. Nocoń, Kraków 2010, Wydawnictwo Benedyktynów.

Kieling M., *Pismo Święte źródłem „spiritalis scientia” w pismach Jana Kasjana*, TPatr 6 (2009) 39-54.

Jan Moschos

Degórski B., *San Leone Magno e san Gregorio Magno nel Pratum Spirituale di Giovanni Mosco*, w: *Church, Society and Monasticism. Acts of the International Symposium (Rome, 31 May – 3 June 2006)* [= Studia Anselmiana 146, Analecta Monastica 9], Roma 2009, 403-421.

Justyn

Dekert T., *Satan jako apostates u Justyna Męczennika i Ireneusza z Lyonu w świetle opisu buntu aniołów w 2 Księdze Henocha (29,2-5; 31,3-6)*, „Studia Religioologica” 43 (2010) 29-33.

Szram M., *Ciało zmartwychwstałe w nauczaniu Ojców Apostolskich i św. Justyna*, „Roczniki Historii Kościoła” 1 [56] (2009) 5-31.

Justyn Pseudo-

--, *O zmartwychwstaniu (De resurrectione)*, tłum. A. Paciorek, „Scripturae Lumen” 2 (2010) 549-567.

Klemens Aleksandryjski

--, *O słowach nieprzychylnych*, tłum. M. Szarmach, „Terminus” 12 (2010) z. 1, 222-224

Ashwin-Siejkowski P., *Clement of Alexandria on Trial. The Evidence of „Heresy” from Photius’ „Bibliotheca”*, Supplements to Vigiliae Christianae 101, Leiden 2010, Brill.

Chłopowiec M., *Teologia pokuty u św. Klemensa Aleksandryjskiego*, w: *Illum oportet crescere. Księga pamiątkowa dla uczczenia Kardynała Zenona Grocholewskiego*, red. W. Irek – G. Sokołowski, Wrocław 2009, Papieski Wydział Teologiczny, 185-194.

Drączkowski F., *Koncepcja wychowania chrześcijańskiego w ujęciu Klemensa Aleksandryjskiego oraz Jana Chryzostoma*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 313-327.

- Paczkowski C.M., „Gnosis” czy „paradosis”? : *tradycja apostołska w ujęciu Klemensa Aleksandryjskiego*, „Quaestiones Selectae” 16 (2009) z. 24, 79-95.
- Szarmach M., *Klemens Aleksandryjski o słowach nieprzyzwoitych*, „Terminus” 12 (2010) z. 1, 221-222.
- Zgraja B., *Chrystus Boski Logos – wzór i mistrz cnoty według Klemensa Aleksandryjskiego*, „Studia Warmińskie” 47 (2010) 49-69.
- Zgraja B., *Klemens Aleksandryjskiego koncepcja „arete” (cnoty)*, STHŚO 29 (2009) 211-227.
- Zgraja B., *Owoce cnoty według Klemensa z Aleksandrii*, „Colloquia Theologica Ottoniana” 2010, nr 2, 21-35.

Konstytucje Apostolskie

- Czyżewski B., *Diakoni i diakonise według „Konstytucji Apostolskich”*, SG 23(2009) 79-94.
- Czyżewski B., „*Dies Domini seu dies Dominica*” w świetle „*Konstytucji Apostolskich*” oraz *Soboru Watykańskiego II*, SG 24 (2010) 61-70.

Laktancjusz

- Wiśniewski K., *Próba konstruowania pamięci zbiorowej o cesarzach prześladowcach przez Laktancjusza w „De mortibus persecutorum”*, w: *Sympozja Kazimierskie VII* [1], 187-194.

Liber Graduum

- Kowalski A., *Stan badań nad „Liber Graduum”*, w: *Polska syrologia* [1], 185-191.
- Kowalski A., *Terminy „doskonałość” i „doskonały” w odniesieniu do pierwotnego stanu Adama według „Liber Graduum”*, w: *Polska syrologia* [1], 193-201.

List Barnaby

- Lewandowska J., *Dwie drogi w życiu człowieka („Didache” i „List Barbaby”)*, „Colloquia Theologica Ottoniana” 2009, nr 2, 107-113.

Maksym Wyznawca

- Kochańczyk-Bonińska K., *Maksym Wyznawca o powstaniu duszy – „Ambigua ad Iohannem” 42*, „Seminare” 26 (2009) 279-283.

Marcin z Bragi

- Starowieyski M. – Kalinkowski S., *Marcina z Bragi traktat „O trzykrotnym zanurzeniu”*, w: *Omnia tempus habent* [1], 50-58.

Marcin z Tours

- Benedykt XVI, *Św. Marcin – wzór miłości braterskiej*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 80-81.

Meliton z Sardes

- Czyżewski B., *Chrystocentryzm mariologii Melitona z Sardes*, SMa 11 (2009) nr 2, 62-69.

Metody z Olimpu

- , *La risurrezione*, trad. M. Mejzner (tłum. części starocerkiewnosłowiańskiej, wstęp

i komentarze do tekstu), Collana di Testi Patristici 216, Roma 2010, Città Nuova.
Mejzner M., *Il „De resurrectione” di Metodjo d’Olimpo*, w: Metodjo d’Olimpo, *La risurrezione*, Collana di Testi Patristici 216, Roma 2010, Città Nuova, 33-56.
Mejzner M., *L’escatologia di Metodjo di Olimpo*, SEA 124, Roma – Ząbki 2011.
Mejzner M., *Duszpasterskie motywacje „De resurrectione” Metodego z Olimpu*, w: *Problemy duszpasterskie* [1], 25-47.

Minucjusz Feliks

Burliga B., *Polemika i retoryka w dialogu Minucjusza Feliksa „Oktawiusz”*, „*Studia Elbląskie*” 10 (2009) 403-411.
Szajda A.N., *Echo listów św. Pawła Apostoła w „Oktawiuszu” Minucjusza Feliksa*, w: *Święty Paweł Apostoł* [1], 139-155.

Mojżesz, bp Koptos

Myszor W., *Mojżesz, bp Koptos*, EK XIII 55.

Mojżesz z Chorene

Próchniak D., *Mojżesz z Chorene*, EK XIII 55-57.

Montan

Częsz B., *Montan*, EK XIII 196.

Montan z Toledo

Figiel J., *Montan z Toledo*, EK XIII 196-197.

Muzeusz z Marsylii

Figiel J., *Muzeusz z Marsylii*, EK XIII 546.

Nektariusz

Śrutwa J., *Nektary*, EK XIII 894-895.

Nemezjusz z Emezy

Szczur P., *Nemezjusz z Emesy*, EK XIII 899-900.

Nerses z Edessy

Modzelewska B., *Nerses z Edessy*, EK XIII 934-935.

Nerses Wielki

Koczwara S., *Nerses Wielki*, EK XIII 935-936.

Nestoriusz

Wysocki M., *Nestoriusz*, EK XIII 951-952.

Nicetas z Remezjany

Degórski B., *Il mistero dell’incarnazione nel commento di san Niceta di Remesiana al „Simbolo Apostolico”*, „*Angelicum*” 87 (2010) 231-237.
Modzelewska B., *Nicetas*, EK XIII 1000.

Nil z Ancyry

Nieścior L., *Nil z Ancyry*, EK XIII 1306-1310.

Noet

Sawa R., *Noet*, EK XIII 1352.

Nonnos z Panopolis

Doroszewski F., „*Nie wyruszę jeszcze na świętą uroczystość*”. Termin „*telete*” w *nonniańskiej egzegezie Ewangelii św. Jana 7,8*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 9 [1], 25-34.

Nowacjan

Sordyl K., *La crisi di Novaziano e la sua influenza sulla disciplina penitenziale della Chiesa*, AnCra 41 (2009) 301-331.

Sordyl K., *Teologiczne znaczenie „monarchii” a pojęcie Boga w „De Trinitate” Nowacjana*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 521-539.

Szram M., *Nowacjan*, EK XIV 24-25.

Szram M., *Nowacjanie*, EK XIV 26.

Nowat, bp Sitifis

Szczur P., *Nowat*, EK XIV 42-43.

Nowat z Kartaginy

Wysocki M., *Nowat*, EK XIV 42.

Olimpiodor

Figiel J., *Olimpiodor*, EK XIV 525.

Olimpiusz

Szczur P., *Olimpiusz*, EK XIV 525.

Optat z Milewy

Wysocki M., *Optat z Milewe*, EK XIV 686.

Optat z Thamugadi

Wysocki M., *Optat z Thamugadi*, EK XIV 686-687.

Orygenes

Concchini Fr., *Maryja „wzorem chrześcijanina” w interpretacji Orygenesy*, SMA 11 (2009) nr 2, 95-108.

Czyżewski B., *Orygenesowe elementy egzegezy i nauki w „Komentarzu do Księgi Jonasza” św. Hieronima*, „*Biblica et Patristica Thoruniensia*” 2 (2009) 139-150.

Czyżewski B., *Symbolika baranka w rozprawie Orygenesy „O święcie Paschy”*, w: *Omnia tempus habent* [1], 103-113.

Duda J., *Chrystus ikoną Boga w nauczaniu Orygenesy*, „*Teologiczne Studia Siedleckie*” 6 (2009) 123-130.

Kamiński K., *Stworzenie człowieka na obraz i podobieństwo Boga u Orygenesy: przyczynek*

- do nadziei na apokatastazę, „Łódzkie Studia Teologiczne” 18 (2009) 99-114.
- Longosz S., *Orygenesowskie spory*, EK XIV 857-864.
- Pietras H., *L'inizio del mondo materiale e l'elezione divina in Origene*, Origeniana Nona, ed. G. Heidl – R. Somos, BETL 228, Louvain 2009 Peeters, 653-668.
- Pietras H., *Żydowski apokryf „Modlitwa Józefa” w interpretacji Orygenesesa*, „Człowiek i Społeczeństwo” 29 (2009) 31-44.
- Słomka J., *Działanie Ducha Świętego podczas modlitwy według Orygenesesa*, w: *Omnia tempus habent* [1], 114-124.
- Słomka J., *Homilia jako „budowanie Kościoła” według Orygenesesa*, w: *Praedicamus Christum crucifixum. Słowo Boże w liturgii Kościoła. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Arcybiskupowi Damianowi Zimoniowi Metropolicie Katowickiemu w 25. rocznicę święcenń biskupich*, red. A. Żądło, Katowice 2010, 181-187.
- Szram M., *Orygenes*, EK XIV 851-857.
- Szram M., *Orygenesowe poszukiwanie terminologii teologicznej w „Komentarzu do Ewangelii św. Jana”*, w: *Gaudium in litteris. Księga Jubileuszowa ku czci Księdza Arcybiskupa Profesora Stanisława Wielgusa*, Lublin 2009, 387-394.
- Szram M., *Orygenizm*, EK XIV 864-866.

Orygenes Pseudo-

- Szram M., *Orygenes neoplatonik*, EK XIV 857.

Pachomiusz

- Cyrek O., *Negatywne postawy moralne u anachoretów i cenobitów egipskiej pustyni z IV wieku na podstawie pism Ewagriusza z Pontu i „Reguły” Pachomiusza*, „Nowy Filomata” 14 (2010) 297-302.

Palladiusz

- Sawa R., *Palladiusz, Palladius Hellenopolitanus*, EK XIV 1163-1164.

Palladiusz, bp Ratiarii

- Szczur P., *Palladiusz*, EK XIV 1164.

Pamfiliusz

- Kołtunowska A., *Pamfiliusz*, EK XIV 1191-1192.

Pamfiliusz z Jerozolimy

- Szczur P., *Pamfiliusz z Jerozolimy*, EK XIV 1192.

Pammachiusz

- Szczur P., *Pammachiusz*, EK XIV 1195-1196.

Panodor

- Szczur P., *Panodor*, EK XIV 1221-1222.

Pantaleon, mnich

- Wysocki M., *Pantaleon*, EK XIV 1233.

Pantaleon z Nikomedii

Wysocki M. – Krasucka B., *Pantaleon*, EK XIV 1232-1233.

Panten

Leszczyński R.M., *Panten*, EK XIV 1238.

Papa bar Aggaj

Szczur P., *Papa bar Aggaj*, EK XIV 1260.

Papiasz

Leszczyński R.M., *Papiasz*, EK XIV 1267.

Parmenian

Szczur P., *Parmenian*, EK XIV 1366-1367.

Paschazyn

Wysocki M., *Paschazyn*, EK XIV 1426.

Pastor, bp Orleanu

Wysocki M., *Pastor*, EK XIV 1456.

Paulin z Noli

Ościłowski K., *Ideal chrześcijanina i jego realizacja. Studium pism św. Paulina z Noli*, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM.

Pałucki J., *Paulin z Noli. Zapomniany przez wieki, wzorem teologa na dzisiejsze czasy*, w: *Sprawiedliwość, pokój i radość w posługiwaniu biskupim*, Lublin 2010, 419-429.

Pelagiusz

Czyżewski B., *Wątki polemiczne w „Komentarzu do listu św. Pawła do Rzymian” Pelagiusza*, „*Biblica et Patristica Thoruniensia*” 3 (2010) 159-170.

Pochwat J., *Wiara i mądrość w świetle „Komentarza Pelagiusza do Listu św. Pawła do Efezjan”*, *VoxP* 29 (2009) t. 53-54, 579-589.

Toczko R., *The Portrait of a Heretic. Pelagius and his Ideas in the Works of Augustine Written in the Years 415-418*, „*Eos*” 97 (2010) 309-312.

Piotr Chryzolog

--, *Mowy o Symbolu (Sermones 56-62)*, tłum. L. Gładyszewski, *ŻMT* 53, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM, 119-177.

Kasprzak D., *Święty Paweł w kazaniach św. Piotra Chryzologa* [w:] *Święty Paweł Apostoł* [1], 63-84.

Kasprzak D., *Zagadnienie posiadania dóbr materialnych w kazaniach św. Piotra Chryzologa, biskupa Rawenny*, w: *Zbytek i ubóstwo* [1], 279-286.

Kochaniewicz B., *Divine revelation in the teaching of St. Peter Chrysologus*, „*Angelicum*” 87 (2010) 791-802.

Kochaniewicz B., *Pojęcie Objawienia w kazaniach św. Piotra Chryzologa*, w: *In persona Christi* [1], 239-254.

Kochaniewicz B., *Zmartwychwstanie Chrystusa w kazaniach „De resurrectione Domini” św. Piotra Chryzologa*, „Scripturae Lumen” 2 (2010) 307-325.

Polikarp ze Smyrny

Kozłowski J.M., „*And he saw his pillow being consumed by fire*” (*Martyrium Polycarpi* 5,2). *A proposal of interpretation*, *ETHL* 85 (2009) 147-158.

Kozłowski J.M., „*I ujrzał swoją poduszkę*” – propozycja interpretacji wizji Polikarpa w „*Martyrium Polycarpi*” 5, 2, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 65-78.

Łapicki S., *Sprawiedliwość człowieka względem Boga: św. Polikarp ze Smyrny*, „Zeszyty Karmelitańskie” 2009, nr 4, 80-81.

Prudencjusz

Gacia T., „*Iam Roma Christo dedita...*”. *Idea Rzymu* w „*Peristephanon*” Prudencjusza, „*Kieleckie Studia Teologiczne*” 8 (2009) 299-308.

Stabryła S., *Historia rzymska w poezji Prudencjusza*, w: *Hortus historiae* [1], 545-562.

Starowieyski M., „*Psychomachia*” Prudencjusza, czyli katecheza o cnotach i grzechach, „*Ethos*” 23 (2010) nr 4, 171-182.

Quodvultdeus

Degórski B., *Tajemnica wcielenia w komentarzach św. Quodvultdeusa z Kartaginy do Składu Apostolskiego*, w: *Wizja pedagogiczna Jana Pawła II dla współczesnej edukacji*, red. M. Włosiński, Włocławek 2009, 85-91.

Reguła Mistrza

Kasprzak D., *Problematyka cnoty ubóstwa w Kościele zachodnim początków VI wieku na przykładzie tzw. „Reguły Mistrza” (Regula Magistri)*, *AnCra* 41 (2009) 175-188.

Rufin z Akwilei

Degórski B., *Il mistero dell’incarnazione nel commento di Rufino di Aquileia al „Simbolo Apostolico”*, „*Angelicum*” 86 (2009) 559-564.

Salwian z Marsylii

--, *Do Kościoła*, tłum. P. Jakubowska, w: *Salwian z Marsylii, Dzieła wszystkie*, red. T. Kołosowski i in., PSP 66, Warszawa 2010, Wydawnictwo UKSW, 19-94.

--, *Listy*, tłum. M. Przyszychowska, w: tamże, PSP 66, 257-280.

--, *O rządach Boga*, tłum. T. Kołosowski, w: tamże, PSP 66, 95-255.

Kołosowski T., *Salwian z Marsylii i jego dzieło*, w: tamże, PSP 66, 7-17.

Sydoniusz Apollinaris

Grzywaczewski J., *The passage from „romanitas” to „christianitas” according to Sidonius Apollinaris († c. 486)*, *StPatr* 48 (2010) 295-302.

Styka J., *Późnoantyczna satyra poetycka w świetle listów Sydoniusza Apollinarisa*, w: *Hortus historiae* [1], 577-590.

Sokrates Scholastyk

Bralewski S., *Memorabilia w Historiach kościelnych Sokratesa i Sozomena – kilka uwag*, „Przegląd Nauk Historycznych” 9 (2010) nr 2, 5-20.

Stachura M., *Walka państwa rzymskiego z pogaństwem i herezją w oczach późnoantycznych historyków: Filostorgiosa, Sokratesa, Sozomenosa, Teodoreta*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 127-148.

Sozomen Hermiasz

Bralewski S., *Memorabilia w Historiach kościelnych Sokratesa i Sozomena – kilka uwag*, „Przegląd Nauk Historycznych” 9 (2010) nr 2, 5-20.

Stachura M., *Walka państwa rzymskiego z pogaństwem i herezją w oczach późnoantycznych historyków: Filostorgiosa, Sokratesa, Sozomenosa, Teodoreta*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 127-148.

Teodoret z Cyru

Paczkowski M.C., *Egzegeza Corpus Paulinum Teodoreta z Cyru*, w: *Święty Paweł Apostoł* [1], 118-138.

Stachura M., *Walka państwa rzymskiego z pogaństwem i herezją w oczach późnoantycznych historyków: Filostorgiosa, Sokratesa, Sozomenosa, Teodoreta*, w: *U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. 8 [1], 127-148.

Teofanes Wyznawca

Cecota B., *„Kłątwa na Mahometa i jego opowieści i wszystkich, którzy wierzą w nie!” – prześladowania chrześcijan przez Umajjadów w Syrii na podstawie „Chronografii” Teofanesa Wyznawcy*, „Przegląd Nauk Historycznych” 8 (2009) nr 1, 143-152.

Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa

-- (fragmenty: rozdz. 20-22, 29-31, 33-38, tłum. J. Woźniak, w: *Polska syrologia* [1], 273-286.

Tertulian

Turek W.J., *„Corpus sumus”*: w poszukiwaniu właściwej interpretacji tekstu „*Apologeticum*” 39, 1 *Tertuliana*, w: *In persona Christi* [1], 159-167.

Turek W., *De locutione „Spes resurrectionis” apud Tertullianum quaedam animadversiones*, „*Latinitas*” 2 (2009) 158-165.

Turek W., *„Erunt in carnem unam”. Gen 2,24 nell’ „Adversus Marcionem” di Tertulliano*, „*Salesianum*” 71 (2009) 143-157.

Turek W., *L’influsso di Paolo su Tertulliano nell’evoluzione del concetto di speranza (ristampa)*, w: *Paolo di Tarso. Archeologia – storia – ricezione*, t. 3, a cura di L. Padovese, Torino 2009, 173-193, Effatà Editrice.

Turek W., *Od Kościoła charyzmatyczno-duchowego do instytucjonalno-hierarchicznego: Tertulian i Cyprian*, w: *Kościół starożytny* [1], 77-96.

Wygralak P., *Życie zawodowe chrześcijan a wierność Chrystusowi: opinia Tertuliana (ok. 220)*, „*Biblia i Ekumenizm*” 4 (2009) 131-142.

Wysocki M., *Eschatologia okresu prześladowań na podstawie pism Tertuliana i Cypriana*, Lublin 2010, Wydawnictwo KUL.

- Wysocki M., *Godność ciała ludzkiego w dziele Tertuliana „O zmartwychwstaniu ciała” – wybrane fragmenty*, „Forum Teologiczne” 10 (2009) 215-228.
- Wysocki M., *Królestwo Boże w myśli pisarzy afrykańskich III w. na przykładzie Tertuliana i św. Cypriana*, „Scripturae Lumen” 1 (2009) 391-413.
- Wysocki M., *List św. Pawła do Rzymian w recepcji Tertuliana*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 3 (2010) 105-114.
- Wysocki M., *Maryja w pismach Tertuliana*, SMA 2 (2009) 109-135.
- Wysocki M., *Prezentacja dysertacji doktorskiej: Ks. Marcin Wysocki, Eschatologia okresu prześladowań na podstawie pism Tertuliana i Cypriana*, „Roczniki Historii Kościoła” 1 [56] (2009) 232-238.
- Wysocki M., *Zmartwychwstanie ciała w pismach Tertuliana*, VV 15 (2009) 295-324.

Tykoniusz

- Czyżewski B., *Ocena „Liber regularum” Tykoniusza przez św. Augustyna*, „Studia Bydgoskie” 3 (2009) 235-247.

Wenancjusz Fortunat

- , *Objaśnienie Symbolu (Expositio Symboli)*, tłum. L. Gładyszewski, ŻMT 53, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM, 179-195.
- , *Wiersze wybrane. Przekład z objaśnieniami*, tłum. i oprac. T. Gacia „Kieleckie Studia Teologiczne” 9 (2010) 215-224.
- Gacia T., *„Palatii domina pauperibus serviebat ancilla”. Moźni w służbie ubogim w świetle „Vitae” Wenancjusza Fortunata*, w: *Zbytek i ubóstwo w starożytności i średniowieczu*, red. L. Kostuch – K. Ryszewska, Kielce 2010, Kieleckie Towarzystwo Naukowe, 295-303.

Wigiliusz z Tapso

- Wendlik K., *L'unione ipostatica in prospettiva storico-salvifica nel „Contra Eutychemem” di Vigilio di Tapso*, Romae 2009, Pontificia Studiorum Universitas di S. Thoma Aq. in Urbe.

Zenon z Werony

- Kasprzak D., *Małżeństwo i dziewictwo w nauczaniu św. Zenona z Werony – patrystyczna interpretacja 1Kor 7,6-16*, w: *Z wybranych Ksiąg Starego i Nowego Testamentu*, red. T. Jelonek, Kraków 2009, WN UPJPII, 27-46.

12. Recenzje

- Chrostowski W. (rec.), L. de Blois – R.J. van der Spek, *An introduction to the Ancient World*, London – New York 2008 – CT 80 (2010) nr 2, 216-219.
- Chrostowski W. (rec.), *Religie starożytnego Bliskiego Wschodu*, red. K. Pilarczyk – J. Drabina Kraków 2008 – CT 80 (2010) nr 3, 219-223.
- Częsz. B. (rec.), P. Szczur, *Problematyka społeczna w późnoantycznej Antiochii na podstawie nauczania homiletycznego Jana Chryzostoma*, Lublin 2008 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 743-749.
- Czyżewski B. (rec.), K. Bardski, *Słowo oczyma Gołębicy*, WST, seria Rozprawy naukowe t. 3, Warszawa 2007 – CT 79 (2009) nr 1, 219-221.

- Czyżewski B. (rec.), R. Buliński, *Program pracy duszpasterskiej papieża Grzegorza Wielkiego w świetle ekshortacji pastoralnych zawartych w „XL Homiliarum in Evangelia”*, Pelplin 2008 – „Studia Bydgoskie” 3 (2009) 416-418.
- Dekert T. (rec.), M. Ozóg, *Kościół starożytny wobec świątyń oraz posagów bóstw*, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 16 (2010) nr 2, 164-166.
- Dolnicki D. (rec.), R. Buliński, *Program pracy duszpasterskiej papieża Grzegorza Wielkiego w świetle ekshortacji pastoralnych zawartych w „XL Homiliarum Evangelia”*, Pelplin 2008 – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 15 (2009) 53.
- Drabina J. (rec.), M. Ozóg, *Kościół starożytny wobec świątyń oraz posagów bóstw*, Kraków 2009 – „Studia Religiołogica” 42 (2010) 139-140.
- Drączkowski F. (rec.), J. Pałucki, *Trynitarny wymiar Kościoła. Studium patrystyczne, Lublin 2007 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 691-693*
- Drączkowski F. (rec.), P. Szczur, *Problematyka społeczna w późnoantycznej Antiochii na podstawie nauczania homiletycznego św. Jana Chryzostoma*, Lublin 2008 – „Roczniki Historii Kościoła” 1 [56] (2009) 265-266.
- Eckmann A. (rec.), Stanisław Reszka, *Żywot Księdza Stanisława Hozjusza (Polaka), Kardynała Świętego Kościoła Rzymskiego, Penitencjarza Wielkiego i Biskupa Warmińskiego*, wstęp, przekład z wydania w Oliwie w 1690 r. i komentarze s. J.A. Kalinowska, Olsztyn 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 784-785.
- Eckmann A. (rec.), T. Gacia, *Metaforyka agonistyczna w literaturze łacińskiej chrześcijańskiego antyku*, Kielce 2007 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 711-713.
- Glombik K. (rec.), A. Muszała, *Embrion ludzki w starożytnej refleksji teologicznej*, Myśl Teologiczna 63, Kraków 2009, Wydawnictwo WAM – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 15 (2009) nr 1-2, 95.
- Gładyszewski L., *W obronie własnej recenzji – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 803-804.*
- Groń R. (rec.), L.M. Bitel, *Landscape with Two Saints. How Genovefa of Paris and Brigit of Kildare built Christianity in Barbarian Europe*, Oxford 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 787-789.
- Groń R. (rec.), L.M. Bitel, *Landscape with two saints: how Genovefa of Paris and Brigit of Kildare built Christianity in barbarian Europe*, London 2009 – CT 79 (2009) nr 3, 233-236.
- Groń R. (rec.), M. Rubin, *Mother of God: a history of the Virgin Mary*, London 2009 – CT 79 (2009) nr 3, 231-233.
- Groń R. (rec.), M. Rubin, *Mother of God. A History of the Virgin Mary*, New Haven – London 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 785-787.
- Groń R. (rec.), *Medieval Christianity in practice*, ed. M. Rubin, Princeton – Oxford 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 791-793.
- Groń R. (rec.), R.J. Foster – G.D. Beebe, *Longing for God. Seven paths of Christian Devotion*, Downers Grove Il. 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 789-791.
- Hoffner M. (rec.), Grzegorz z Nyssy, *Życie Mojżesza*, tłum. S. Kalinkowski, ŻMT 50, Kraków 2009 – „Studia Religiołogica” 42 (2010) 155-158.
- Jakubina R. (rec.), P. Florenski, *Filar i podpora prawdy. Próba teodycei prawosławnej w dwunastu listach*, tłum. J. Chmielewski, Warszawa 2009 – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 15 (2009) nr 1-2, 88-89.
- Jaskóła P. (rec.), J. Pelikan, *Tradycja chrześcijańska. Historia rozwoju doktryny, t. 4, Reformacja Kościoła i dogmatów (1300-1700)*, tłum. M. Król, Kraków

- 2010, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 16 (2010) nr 2, 161-164.
- Jasiewicz A. (rec.), Giovanni Climaco, *La Scala del Paradiso*, introduzione, trad. e note a cura di R.M. Parrinello, Milano 2007 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 713-715.
- Jaśkiewicz G. (rec.), D. Singles, *L'homme debout. Le credo de saint Irénée*, Paris 2008 – AK 153 (2010) z. 2 (603), 402-404.
- Jaśkiewicz G. (rec.), K. Sordyl, *Wczesnochrześcijańskie pojęcie Boga. Polemiczne aspekty teologii Nowacjana w „De Trinitate”*, Kraków 2007 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 707-711.
- Jońca M. (rec.), P. Veyne, *Początki chrześcijańskiego świata (312-394)*, tłum. I. Kania, Warszawa 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 764-768.
- Kochanek P. (rec.), D. Mastalska, *Śpiew anioła. Powieść o św. Cecylii*, Tarnów 2009, Biblos – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 780-783.
- Kochanek P. (rec.), H. Maier, *Die christliche Zeitrechnung. Ihre Geschichte – ihre Bedeutung, Aktualisierte und erweiterte Neuauflage*, Freiburg im Br. 2008⁶, Herder – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 762-763.
- Kochanek P. (rec.), Th. Baumeister, *Martyrium, Hagiographie und Heiligenverehrung im christlichen Altertum*, Rom – Freiburg – Wien 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 777-780.
- Kogut M. (rec.), W.H. Carroll, *Historia chrześcijaństwa. Narodziny chrześcijaństwa*, Wrocław 2009 – „Perspectiva” 8 (2009) nr 2, 318-320.
- Kokoszko M. – Gibel K. (rec.), „Eat, drink and be merry” (Luke 12:19). *Food and wine in Byzantium. In honour of Professor A.A.M. Bryer*, ed. L. Brubaker – K. Linardou, Aldershot – Hampshire 2007 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 719-728.
- Kostuch L. (rec.), M. Ożóg, *Kościół starożytny wobec świętyń oraz posągów bóstw*, Kraków 2009 – „Gdański Rocznik Ewangelicki” 4 (2010) 224-226.
- Kostuch L. (rec.), P. Chuvin, *Zanik wierzeń pogańskich w cesarstwie rzymskim od panowania Konstancyntyna do Justyniana*, Warszawa 2008 – „Gdański Rocznik Ewangelicki” 3 (2009) 153-155.
- Kraiński W. (rec.), U. Nowicka, *Szafarz sakramentu małżeństwa. Studium historyczno-prawne*, Wrocław 2007 – AK 152 (2009) z. 3 (601), 405-408.
- Linke W. (rec.), A. Klęczar, *Ezechiel Tragik i jego dramat „Exagōgē” (Wyprowadzenie z Egiptu). Apokryfy Starego Testamentu*, t. 1, red. Z.J. Kapera – S. Mędała, Kraków – Mogilany 2006 – „Scripturae Lumen” 2 (2010) 589-594.
- Lipiec D. (rec.), R. Buliński, *Program pracy duszpasterskiej papieża Grzegorza Wielkiego w świetle ekshortacji pastoralnych zawartych w „XL Homiliarum in Evangelia”*, Pelplin 2008 – „Perspectiva” 8 (2009) nr 2, 335-338.
- Longosz S. (rec.), E. Osek, *Przyroda w pismach Bazylego Wielkiego*, Lublin 2000 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 794-798.
- Longosz S. (rec.), *SCRIPTURAE LUMEN: Biblia i jej oddziaływanie I*, red. A. Czaja – A. Paciorek – A. Tronina, Lublin 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 798-802.
- Lukoszek M. (rec.), J. Pałucki, *Ubi Petrus ibi Ecclesia. Prymat Piotrowy i synody fundamentem jedności Kościoła*, Lublin 2009 – AK 155 (2010) z. 1 (608), 200-203.
- Marczewski M. (rec.), J. Pałucki, *Trynitarny wymiar Kościoła. Studium patrystyczne*, Lublin 2007 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 693-701.
- Milcarek P. (rec.), M. Ożóg, *Kościół starożytny wobec świętyń oraz posągów bóstw*, Kraków 2009 – „Christianitas” 2010, nr 44, 372-373.

- Mirri L.M. (rec.), M. Pazzini, *Il Libro dei Dodici Profeti. Versione siriana – vocalizzazione completa*, Milano 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 793-794.
- Najda A.J. (rec.), A. Taschl-Erber, *Maria von Magdala – erste Apostolin? Joh 20,1-18: Tradition und Relecture*. Herders Biblische Studien 51, Freiburg – Basel – Wien – Barcelona – Rom – New York 2007, Verlag Herder – „Studia Theologiczne. Białystok – Drohiczyń – Łomża” 27 (2009) 529-530.
- Osek E. (rec.), P. Świercz, *Jedność wielości. Świat, człowiek, państwo w refleksji nurtu orficko-pitagorejskiego*, Katowice 2008 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 749-755.
- Pancerz R.M. (rec.), C. Moreschini, *Introduzione a Gregorio Nazianzeno*, Brescia 2006 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 733-734.
- Parchem M. (rec.), R.M. Davidson, *Flame of Yahweh: sexuality in the Old Testament*, Peabody MA 2008 – CT 80 (2010) nr 4, 220-230.
- Pietras H. (rec.), B. Stawoska-Jundziłł, *Vixit cum parentibus. Dzieci w wieku do siedmiu lat w rodzinach chrześcijan z Rzymu III-IV wieku*, Bydgoszcz 2008 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 737-743.
- Pietras H. (rec.), D. Kasprzak, *Duszpasterze V wieku. Studium porównawcze myśli pasterskiej św. Piotra Chryzologa i Sylwiana z Marsylii*, Kraków 2008 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 735-737.
- Pietras H. (rec.), M. Ożóg, *Kościół starożytny wobec świątyń i posągów bóstw*, Kraków 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 770-773.
- Pietras H. (rec.), P.M. Szewczyk, *Człowieczeństwo Logosu według Atanazego Wielkiego*, Kraków 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 774-777.
- Pietras L.T. (rec.), Sv. Augustín, *Samovravy. O nesmrteľnosti duše, přeložili, úvodné štúdie napísali, poznámky a indexy spracovali K. Šotkovská – J. Artimová*, Trnava 2007 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 715-717.
- Prostko-Prostyński J. (rec.), A. Demandt, *Die Spätantike. Römische Geschichte von Diocletian bis Justinian 284-565 n. Chr.*, Vollständig bearbeitete und erweiterte Neuauflage (= Handbuch der Altertumswissenschaft, III, 6), München 2007 – „Palamedes” 5 (2010) 225-227.
- Skierkowski M. (rec.), G. di Palma, *Deum et animam scire cupio. Agostino alla ricerca del vero su Dio e l'uomo*, Napoli 2010 – CT 80 (2010) nr 3210-212.
- Słomka J. (rec.), Fiedrowicz M., *Teologia Ojców Kościoła. Podstawy wczesnochrześcijańskiej refleksji nad wiarą*, tłum. W. Szymona, Kraków 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego – ŚSHT 43 (2010) nr 1, 175-176.
- Słomka J. (rec.), Kempa J., *Konieczność zbawienia. Antropologiczne założenia soteriologii Anzelma z Canterbury*, Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego 53, Katowice 2009 – ŚSHT 43 (2010) nr 1, 176-181.
- Szram M. (rec.), L. Misiarczyk, *Osiem logismoi w pismach Ewagriusza z Pontu*, Warszawa 2008 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 701-706.
- Szram M. (rec.), P. Szczur, *Problematyka społeczna w późnoantycznej Antiochii na podstawie nauczania homiletycznego Jana Chryzostoma*, Lublin 2008 – SSan 17 (2010) z. 1-2, 301-304.
- Toczko R. (rec.), C. Rapp, *Holy bishops in late Antiquity. The nature of Christian leadership in an Age of Transition*, Berkeley 2005 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 728-732.
- Tronina A. (rec.), M. Piccirillo, *La Palestina Cristiana I-VII secolo*, Bologna 2008 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 760-761.
- Turek W. (rec.), „Arma virumque cano...”. *L'epica dei Greci e dei Romani*. Associazione

- Italiana di Cultura Classica. Delegazione di Torino. Atti del Convegno Nazionale di Studi (Torino, 23-24 aprile 2007), ed. R. Uglione, Alessandria 2008, Edizioni dell'Orso – „Latinitas” 2009, nr 1, 92-93.
- Turek W. (rec.), Y. Gomez Gane, „*Pretiosus thesaurus*”. *La lingua latina nella Chiesa oggi*, Città del Vaticano 2009, Libreria Editrice Vaticana – „Latinitas” 2010, nr 2, 189-190.
- Turek W., (rec.), J.J. Del Col, *Diccionario Auxiliar Español-Latino para el uso moderno del Latín*, Bahía Blanca (Buenos Aires) 2007, Instituto Superior „Juan XXIII” – „Latinitas” 2009, nr 2, 188-190.
- Widok N. (rec.), *Acta synodalia ab anno 381 ad annum 431*, oprac. A. Baron – H. Pietras, SCL 4, ŻMT 52, Kraków 2010, Wydawnictwo WAM – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 16 (2010) nr 2, 176-177.
- Widok N. (rec.), *Patrologia* (krótkie noty o: Benedykt XVI, *Ojcowie Kościoła. Od Klemensa Rzymskiego do Augustyna*, Poznań 2008; *Biblioteka z Nag Hammadi. Kodeksy I i II*, red. W. Myszor, Katowice 2008; J. Derwas Chitty, *A pustynia stała się miastem... Wprowadzenie do dziejów monastycyzmu w Egipcie i Palestynie pod panowaniem chrześcijańskim*, Kraków 2008; *Chrześcijananie w świecie późnego antyku*, red. J. Naumowicz, SACH 18, Warszawa 2009; J. Duda, *Jeden świat czy wiele światów? Kosmologiczne podstawy doktryny Orygenesesa*, Siedlce 2008; Juniliusz Afrykańczyk, *Zasady prawa Bożego*, tłum. B. Czyżewski, ŻMT 48, Kraków 2008; B. McGinn – P. Ferris McGinn, *Mistycy wczesnochrześcijańscy. Wizje Boga u mistrzów duchowych*, tłum. E.E. Nowakowska, Kraków 2008; *Muza chrześcijańskiego Wschodu*, red. M. Starowieyski, tłum. M. Bednarz i in., Kraków 2008; Nil z Ancyry, *Pisma ascetyczne*, tłum., wstęp i oprac. L. Nieścior, ŻM 46, Kraków 2008; *Ofiara, kapłan, ołtarz w świecie późnego antyku*, red. B. Iwaszkiewicz-Wronikowska – D. Próchniak, Sympozja Kazimierskie 6, Lublin 2008; *W szkole Ojców Kościoła. Ojcowie Kościoła w nauczaniu Jana Pawła II*, red. M. Raczkiewicz, Kraków 2008) – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 15 (2009) nr 1-2, 52-56.
- Widok N. (rec.), *Patrologia* (krótkie noty o: M. Fiedorowicz, *Teologia Ojców Kościoła. Podstawy wczesnochrześcijańskiej refleksji nad wiarą*, tłum. W. Szymona, Kraków 2009; Grzegorz z Nyssy, *Homilie do Eklezjastesy*, wstęp, tłum. M. Przyszychowska, XMT 51, Kraków 2009; Grzegorz z Nyssy, *Życie Mojżesza*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp M. Przyszychowska, ŻMT 50, Kraków 2009; W. Hryniewicz, *Świadkowie wielkiej nadziei. Zbawienie powszechne w myśli wczesnochrześcijańskiej*, Warszawa 2009; *Kanony Ojców Greckich* (tekst grecki i polski), *Atanazego i Hipolita* (tekst arabski i polski), tłum. S. Kalinkowski i in., oprac. A. Baron – H. Pietras, ŻMT 49, SCL 3, Kraków 2009; M. El-Maskine, *Święty Antoni. Asceta według Ewangelii. Zawiera Dwadzieścia listów św. Antoniego według tradycji arabskiej*, tłum. A. Klisz, Kraków 2008; *Omnia tempus habent. Miscellanea theologica Vincentio Myszor quadragesimum annum laboris scientifici celebranti ab amicis, sodalibus discipulisque oblata*, red. A. Reginek – G. Strzelczyk – A. Żądło, Katowice 2009; K. Ościłowski, *Ideał chrześcijanina i jego realizacja. Studium pism św. Paulina z Noli*, Kraków 2009; J. Pałucki, *Ubi Petrus ibi Ecclesia. Prymat Piotrowy i synody fundamentem jedności Kościoła*, Lublin 2009; *Problemy duszpasterskie starożytnego Kościoła*, red. J. Pałucki i in., Lublin 2009; J. Słomka, *Wczesnochrześcijańskie nazwy chrztu*, Katowice 2009; W. Turek, *Kto trwa w miłości (1J 4,16). Pierwszy List św. Jana Apostoła w ujęciu wybranych pisarzy łacińskich okresu patrystycznego*, Kraków 2009; A. Uciecha, *Polemika św. Efrema z manicheizmem w „Refutationes”*, SACH

- NS 8, Katowice 2009; A. Żurek, *Święty Bazyli Wielki*, Wielcy Ludzie Kościoła, Kraków 2009) – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 16 (2010) nr 1, 52-55.
- Widok N. (rec.), *Patrologia* (krótkie noty o: M. Aquilina, *Msza pierwszych chrześcijan*, tłum. P. Ahmad, Gdańsk 2009; *Do Ziemi Świętej. Najstarsze opisy pielgrzymek do Ziemi Świętej IV-VIII w.*, oprac. P. Iwaszkiewicz, Kraków 2010; Hieronim ze Strydonu, *Listy*, t. 1: (1-50), wstęp i oprac. M. Ożóg, tłum. J. Czuj, XMT 54, Kraków 2010; Jan Chryzostom, *Dialog „O kapłaństwie”*, tłum. W. Kania, BOK 27, Kraków 2009; E. Osek, *Przyroda w pismach Bazylego Wielkiego*, Lublin 2009; P.M. Szewczyk, *Człowieczeństwo Logosu według Atanazego Wielkiego*, Kraków 2010; R. Zarzeczny, *Melchizedek w literaturze wczesnochrześcijańskiej i gnozytyckiej*, SACH NS 9, Katowice 2009) – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 16 (2010) nr 2, 186-187.
- Widok N. (rec.), W. Szczerba, *A Bóg będzie wszystkim we wszystkim... Apokatastaza Grzegorza z Nyssy. Tło, źródła, kształt koncepcji*, Kraków 2008 – „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 15 (2009) nr 1-2, 41-43.
- Wojciechowski M. (rec.), T. Slipko – M. Starowieyski – A. Muszala, *Aborcja. Spojrzenie filozoficzne, teologiczne, historyczne i prawne*, Kraków 2009 – AK 155 (2010) z. 1 (608), 193-195.
- Woźniak J. (rec.), *Der Christliche Orient und seine Umwelt*, red. S.G. Vashalomidze – L. Greisiger, Wiesbaden 2007 – CT 79 (2010) nr 2, 227.
- Zmorzanka A.Z. (rec.), *Biblioteka z Nag Hammadi: Kodeksy I i II*, tłum. oraz komentarz W. Myszor, Katowice 2008 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 755-760.
- Zmorzanka A.Z. (rec.), S. Koczvara, *Z pokladov starovekých cirkavných dejín*, Košice 2007 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 717-719.
- Żelazny J.W. (rec.), A. Uciecha, *Polemika św. Efrema z manicheizmem w „Refutationes”*, Katowice 2009 – VoxP 29 (2009) t. 53-54, 768-770.

13. Sprawozdania

- Degórski B., *Małżeństwo chrześcijan: egzegeza biblijna i prawo rzymskie* (XXXVII „Dni Augustiańskie” – Rzym, 8-10 V 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1060-1063.
- Degórski B., *Motywy i formy starożytnej poezji chrześcijańskiej – między Pismem Świętym a tradycją klasyczną* (XXXVI Dni Augustiańskie – Rzym, 3-5 V 2007), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1010-1014.
- Duda J., *Wczesnochrześcijańska literatura orientalna* (Sekcja Patrystyczna, Łódź, 21-22 IX 2007), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 992-999.
- Duda J., *Wręczenie Księgi Jubileuszowej Ks. Prof. Markowi Starowieyskiemu*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 999-1003.
- Figiel J., *Konferencja patrystyczna w Ołomuńcu*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1073-1074.
- Groń R., *Międzynarodowy Kongres Europejskiego Średniowiecza* (Leeds, University of Leeds, 7-10 VII 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1066-1068.
- Groń R., *Międzynarodowy Kongres Studiów Mediewistycznych* (Kalamazoo, West Michigan University, 8-11 V 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1064-1066.
- Grzeszczak J., *Recepcja Ojców Kościoła i ich pism w średniowieczu: tworzenie się tradycji kościelnej* (Paris, Centre Sevres des Jesuites, 11-14 VI 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1068-1069.
- Grzywaczewski J., *XV Międzynarodowy Kongres Patrystyczny. Głos uczestnika Kongresu*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1019-1022.

- Longosz S., *Modlitwa i duchowość w starożytnym Kościele: V: Ubóstwo i bogactwo* (Melbourne, 9-12 I 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1069-1070.
- Longosz S., *Obchody 1600. rocznicy śmierci Jana Chryzostoma w świecie*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1024-1032.
- Longosz S., *Siły dobra i zła w pierwszych wiekach Kościoła* (Tours, Université Francois Rabelais, 11-13 IX 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1070-1071.
- Longosz S., *Symposium o monastycyzmie w Melbourne* (Melbourne, 29-30 IX 2007), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1023-1024.
- Longosz S., *Teologia trynitarna Grzegorza z Nyssy w jego „Opera minora”* (Tübingen, Evangelisch-theologische Fakultät, 17-20 IX 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1071-1073.
- Longosz S., *XV Kongres Patrystyczny w Oksfordzie* (Oksford, 6-11 VIII 2007), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1014-1019.
- Wysocki M., *Problemy duszpasterskie pierwotnego Kościoła* (Sekcja Patrystyczna, Ołtarzew k. Warszawy, 21-23 IX 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1053-1056.
- Wysocki M., *Problemy duszpasterskie pierwotnego Kościoła* (Sprawozdanie ze spotkania Sekcji Patrystycznej przy Komisji Nauki Wiary Episkopatu Polski, Ołtarzew 21-23 września 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1053-1056.
- Zmorzanka A.Z., *Czasy Jana Chryzostoma i jego pasterska pedagogia* (Kamień Śląski – Opole, 17-18 IV 2007), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 985-992.
- Zmorzanka A.Z., *Małżeństwo, rodzina i wychowanie w nauczaniu św. Jana Chryzostoma* (Lublin, KUL, 27-28 XI 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1032-1037.
- Zmorzanka A.Z., *Pośmiertna wystawa publikacji prof. Waldemara Cerana (1936-2009) w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1075-1077.
- Zmorzanka A.Z., *Spotkania Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim w roku akademickim 2007/2008*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1003-1010.
- Zmorzanka A.Z., *Spotkania Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim w roku akademickim 2008/2009*, VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1046-1053.
- Zmorzanka A.Z., *Świętość a dobro* (Kraków, PAT, 20 XI 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1056-1059.
- Zmorzanka A.Z., *Wręczenie Księgi Jubileuszowej Ks. Prof. Stanisławowi Longoszowi* (Lublin, KUL, 27 XI 2008), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 1038-1045.

14. Wybrane publikacje z zakresu literatury klasycznej

a) Przekłady

- Argonautyki orfickie*, tłum. E. Żybert, Wrocław 2011, Oficyna Wydawnicza ATUT.
- Atenajos, *Uczta mędrców*, tłum., wstęp i komentarz K. Bartol – J. Danielewicz, Poznań 2010, Wydawnictwo Poznańskie.
- Cyceron, *O mówcy*, tłum., wstęp i komentarz B. Awianowicz, seria: Ad Fontes 19, Kęty 2010, Wydawnictwo Marek Derewiecki.
- Pseudo-Plutarch, *O wychowaniu dzieci (De liberis educandis)*, tłum. T. Krynicka, wstęp i komentarz S. Longosz,), VoxP 29 (2009) t. 53-54, 653-690.

b) Opracowania

- Aemulatio & Imitatio. Powrót pisarzy starożytnych w epoce renesansu. Referaty wygłoszone podczas konferencji naukowej* (Warszawa, 25-26 IV 2008), red. K. Rzepkowski, Warszawa 2009, Instytut Filologii Klasycznej.

- Baran G.M. *W Hadesie Homera i Hezjoda. Śmierć i los człowieka po śmierci w wierzeniach ludów archaicznej kultury greckiej*, „Roczniki Kulturoznawcze” 1 (2010) 175-202.
- Budzanowska D., *Być roztropnym, czyli przewidywać. Z myśli filozoficznej Seneki Młodszego o cnocie „prudentia”*, „Colloquia Litteraria” 8/9 (2010)
- Chankowski A.S., *Kult władców hellenistycznych w miastach greckich po wygaśnięciu dynastii*, w: *Timai* [1], 26-47.
- Dyrlaga P., *Tytułatura cesarzy rzymskich a idea zwycięstw nad Partami i Persami w latach 235-284. Kilka uwag o świadectwie źródeł numizmatycznych, epigraficznych i papirologicznych*, „Prace historyczne” 136 (2009) 9-22.
- Gacia T., *Lukrecja – „dux Romanae pudicitiae” czy „mulier laudis avida”?*, RH 57 (2009) z. 3, 117-130.
- Gacia T., *W kwestii restytucji klasycznej wymowy łacińskiej*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Linguistica” 45 (2010) 55-64.
- Kamińska R., *Ochrona dróg i rzek publicznych w prawie rzymskim w okresie republiki i pryncypatu*, Warszawa 2010, Wydawnictwo UKSW.
- Kluczek A.A., *Undiqve victores. Wizja rzymskiego władztwa nad światem w mennictwie złotego wieku Antoninów i doby kryzysu III wieku – studium porównawcze*, Katowice 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Kluczek A.A., *Motywy religijne w mennictwie z Serdiki a problemy społeczności lokalnej i ogólnopanstwowe Cesarstwa Rzymskiego (II-III w.)*, w: *Spoleczeństwo i religia* [1], 249-261.
- Komorowska J., *Spokojny sen Klitajmestry albo czego „brak” w Eurypidesowej „Elektrze”*, „Colloquia Litteraria” 8/9 (2010)
- Konopka W., *Wojny markomańskie 170-175: „Cud deszczu” i walka na lodzie*, http://www.intempore.umk.pl/intempore_artykuly/2010/In_Tempore_8_2010.pdf.
- Kosznicki M., *Libaniusz i święto kalend styczniowych*, „Antiquitas” 31 (2010) 157-162.
- Kosznicki M., *Obraz ojca-filozofa w późnoantycznych mowach Temistiusza*, w: *Spoleczeństwo i religia* [1], 401-409.
- Królczyk K., *Expeditio Germanica cesarza Karakalli (213 r. po Chr.)*, w: *Spoleczeństwo i religia* [1], 263-279.
- Maciuszak K., *Historyczne nazwy Morza Kaspijskiego*, w: *Hortus historiae* [1], 783-794.
- Marcinkowski R., *Małżeństwo w świetle Talmudu*, „Przegląd Orientalistyczny” 2010, nr 1-2, 9-21.
- Mejor M., *Późnoantyczna „Echtheitskritik” w ujęciu Symplicjusza „Commentaria in Galeni «De sectis»” (pocz. VI w.)*, „Colloquia Litteraria” 8/9 (2010) 123-138.
- Milczanowski M., *Kult boskiego Cezara w polityce propagandowej Oktawiana*, w: *Spoleczeństwo i religia* [1], 193-206.
- Okoń D., *Mariage de Septime Sévère avec Julia Domna. Au fond des stratégies matrimoniales des familles sénatoriales romaines à la charnière des IIe et IIIe siècles*, „Eos” 97 (2010) 49-68.
- Okoń D., *Reforma religijna cesarza Heliogabala a jego małżeństwa*, w: *Spoleczeństwo i religia* [1], 281-287.
- Olszewski L., *„Religia” i „kult cesarski” w starożytnym Rzymie – z życia pojęć*, w: *Spoleczeństwo i religia* [1], 361-377.
- Ożóg M., *Czy Libaniusz musiał bronić pogańskich świątyn? Próba odpowiedzi na*

- kanwie lektury „*Pros Thedosion ton basilea yper ton hieron*”, w: *Christianitas Antiqua* 2 [1], 220-230.
- Pawłowski K., *Sofistyczna droga do dojrzałości moralnej*, „*Colloquia Litteraria*” 8/9 (2010) 37-50.
- Przybylski R., *Uśmiech Demokryta. Un presque rien*, Warszawa 2009, Wydawnictwo Sic!
- Sienkiewicz E., *Człowiek w myśli filozofów starożytnej Grecji i Rzymu*, *In persona Christi* [1], 477-488.
- Spieralska B., *Seks i przemoc. Małżeństwo w tragediach Eurypidesa*, „*Colloquia Litteraria*” 8/9 (2010) 13-36.
- Suski R., *Klaudiusz II jako „zbawca (cywilizowanego) świata”*, w: *Społeczeństwo i religia* [1], 379-392.
- Voegelin E., *Platon*, tłum. A. Legutko-Dybowska, Seria Teologii Politycznej 1, Warszawa 2009, Fundacja Świętego Mikołaja.
- Wasył A.M., *Marcjalis wśród Wandalów. Epigram skoptyczny Luxoriusa a tradycja gatunku*, „*Symbolae Philologorum Posnaniensium Graecae et Latinae*” 20 (2010) nr 1, 95-108.
- Węcowski M., *Czy Zeusa można oszukać? Podstęp w Mekone między teodyceą a polityką (Theogonia 535-561)*, w: *Timai* [1], 158-166.
- Wolicka E., *Platońska koncepcja pamięci (i post scriptum Arystotelesa)*, w: *Symposium Kazimierskie VII* [1], 29-40.
- Wolicki A., *Retoryka i cudzołóstwo. Uwagi o „Obronie w sprawie zabójstwa Eratostenesa” Lizjasza*, w: *Timai* [1], 186-231.
- Zawadzka A., *Romanis artibus vincere: virtute, opere, armis – o pewnym autostereotypie Rzymian*, w: *Timai* [1], 232-256.
- Zgraja B., *Arete w przekazach przedchrześcijańskich. Zarys zagadnienia*, *VoxP* 30 (2010) t. 55, 767-787.
- Żmudziński M., *Spoleczeństwo i religia na terenie rzymskiej Dacji – ważniejsze problemy*, w: *Spoleczeństwo i religia* [1], 289-293.

opracowali

ks. Stanisław Longosz – Lublin, KUL

ks. Józef Naumowicz – Warszawa, UKSW